

1^ο Γυμνάσιο Ανατολής

Σχολική εορτή 25 Μαρτίου 2012

Ξύπνα Ραγιά !

Θεατρική – μουσική παράσταση

(Διασκευή από το ομώνυμο κείμενο του
Μαριόλη Δημήτρη)

Πηγή: εκπαιδευτική ηλεκτρονική πύλη

www.alfavita.gr

Λίγα λόγια για το έργο

Η θεατρική – μουσική παράσταση «Ξύπνα Ραγιά» αποτελεί μια προσπάθεια μεταφοράς του «Μεγάλου μας Τσίρκου» του Ιάκωβου Καμπανέλλη στη σχολική θεατρική πραγματικότητα.

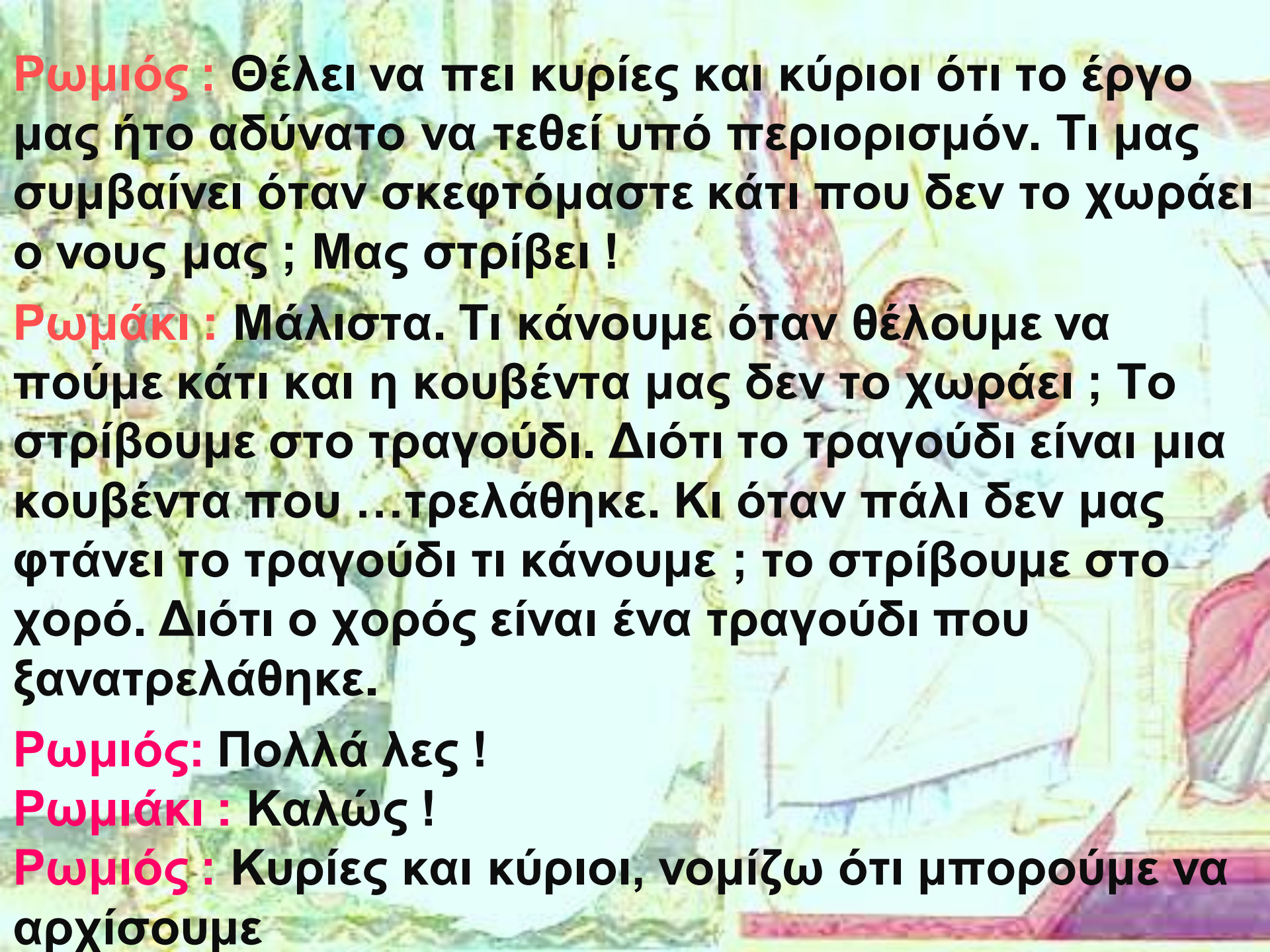
Έτσι οι σκηνές «Έναρξις», «Το '21», «Ερχομός του Όθωνα», «Γκιλοτίνα», «3η Σεπτέμβρη», «Μεγάλες Δυνάμεις» και «Το άγαλμα» με ελάχιστες προσαρμογές, προέρχονται από αυτό το εξαιρετικό θεατρικό έργο.

Λίγα λόγια για το έργο

- **Απαραίτητο για να μπει κανείς στο κλίμα της παράστασης, είναι να προμηθευτεί το δίσκο με τα ηχητικά ντοκουμέντα και τα τραγούδια της : «Το Μεγάλο μας Τσίρκο – Σταύρος Ξαρχάκος».**
- **Το έργο αυτό αποτελεί μια διαφορετική προσέγγιση σε μορφή και περιεχόμενο, αναδεικνύει την ανθρώπινη πλευρά των αγωνιστών, τις αντιφάσεις και τις δυσκολίες της εποχής, αποκαλύπτει το ρόλο των Μεγάλων Δυνάμεων και προβάλλει τις ιδέες της Ελευθερίας και της Ειρήνης ενοποιώντας θέατρο, απαγγελία, μουσική και χορό σε ένα ενιαίο σύνολο**

ΣΚΗΝΗ 1^η: ΕΝΑΡΞΙΣ

- **Ρωμιός:** Κυρίες και κύριοι καλησπέρα σας. Επειδή η παράστασή μας ανατρέχει σε πολλά επεισόδια, εποχές, γεγονότα, η μικρή από δω και λόγου μου θα σας πληροφορούμε μέσες άκρες για το που βρισκόμαστε και γιατί. Έλα στο έργο μας.
- **Ρωμιάκι:** Α, ναι, ναι, στο έργο μας, στο έργο μας. Το έργο μας κυρίες και κύριοι μόνον υπόθεση και πυροτεχνήματα δεν έχει. Κατά τα άλλα όμως έχει μουσική, χορό, τραγούδι, γιατί λέει είναι ένα έργο που αποφάσισε να το ρίξει όξω να ξεθυμάνει.

Ρωμιός : Θέλει να πει κυρίες και κύριοι ότι το έργο μας ήτο αδύνατο να τεθεί υπό περιορισμόν. Τι μας συμβαίνει όταν σκεφτόμαστε κάτι που δεν το χωράει ο νους μας ; Μας στρίβει !

Ρωμάκι : Μάλιστα. Τι κάνουμε όταν θέλουμε να πούμε κάτι και η κουβέντα μας δεν το χωράει ; Το στρίβουμε στο τραγούδι. Διότι το τραγούδι είναι μια κουβέντα που ...τρελάθηκε. Κι όταν πάλι δεν μας φτάνει το τραγούδι τι κάνουμε ; το στρίβουμε στο χορό. Διότι ο χορός είναι ένα τραγούδι που ξανατρελάθηκε.

Ρωμιός: Πολλά λες !

Ρωμιάκι : Καλώς !

Ρωμιός : Κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι μπορούμε να αρχίσουμε

ΧΟΡΟΣ Καλήν εσπέραν αφεντάδες καλώς ορίσατε
κυράδες

Καλώς ορίσατε κυράδες, καλήν εσπέραν
αφεντάδες.

Μέλισσες μάζεψαν τη γύρη τη φέρανε στο
πανηγύρι.

Οι μέλισσες ζυμώνουν μέλι, ήλιε μου φάε και μη σε
μέλλει

Τα φίδια φέραν το φαρμάκι, τα παλικάρια το
μεράκι

Κι όποιος το βράζει στο βαρέλι, ήλιε μου πιες και
μη σε μέλει

Όσα κι αν πω κι ότι κι αν δείτε να μη μου
παραξενευτείτε

Όσα χωράνε στην αλήθεια δεν τα βαστάν τα
παραμύθια

ΣΚΗΝΗ 2^η: ΤΟ '21

Ρωμιός: Ξέρεις ποια ιστορία θα πούμε σήμερα ;

Ρωμιάκι : Όχι !

Ρωμιός: Το εικοσιένα.

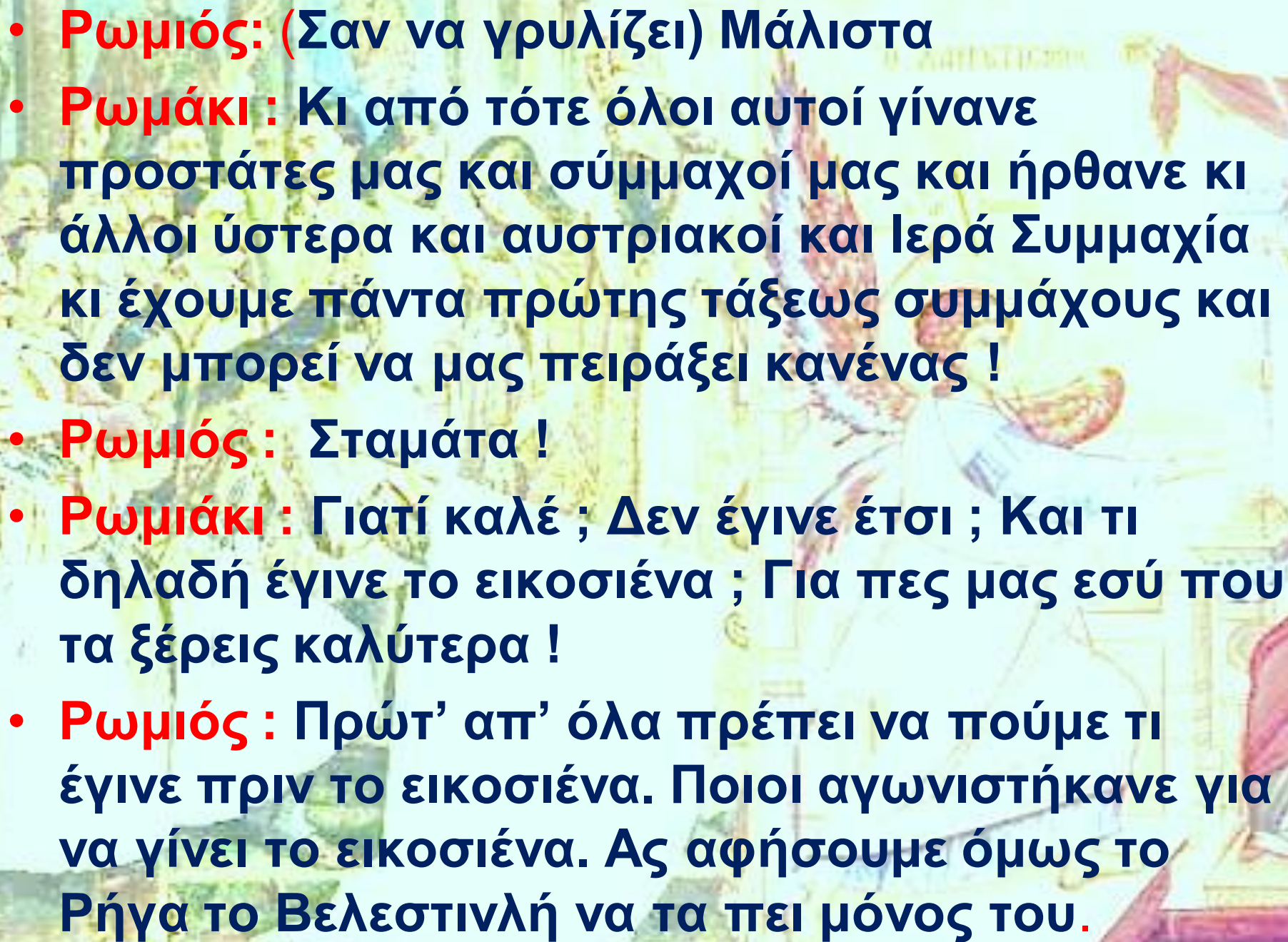
Ρωμιάκι : Εύκολο πράγμα !

Ρωμιός : (Εκνευρίζεται) Βρε κωθώνι έτσι εύκολο το έχεις να μιλήσει κανείς για το ποιοι ήταν οι ελευθερωτές αυτού του τόπου και τι απογίνανε ;

Ρωμιάκι : (Στους θεατές) Αυτός είναι εντελώς αστοιχείωτος.

- Άσε με βρε παιδάκι μου να τα πω εγώ που τα ξέρω.

Λοιπόν κυρίες και κύριοι, εκείνα τα χρόνια η Ελλάδα ήταν πολύ σκλαβωμένη και ήρθε ο εγγλέζικος στόλος, ήρθε ο γαλλικός στόλος, ήρθε ο ρώσικος στόλος και πολεμήσανε τους Τούρκους και κατασκοτώθηκαν οι άνθρωποι και έτσι μας βοηθήσανε και ελευθερωθήκαμε.

-
- **Ρωμιός:** (Σαν να γρυλίζει) Μάλιστα
 - **Ρωμάκι :** Κι από τότε όλοι αυτοί γίνανε προστάτες μας και σύμμαχοί μας και ήρθανε κι άλλοι ύστερα και αυστριακοί και Ιερά Συμμαχία κι έχουμε πάντα πρώτης τάξεως συμμάχους και δεν μπορεί να μας πειράξει κανένας !
 - **Ρωμιός :** Σταμάτα !
 - **Ρωμιάκι :** Γιατί καλέ ; Δεν έγινε έτσι ; Και τι δηλαδή έγινε το εικοσιένα ; Για πες μας εσύ που τα ξέρεις καλύτερα !
 - **Ρωμιός :** Πρώτ' απ' όλα πρέπει να πούμε τι έγινε πριν το εικοσιένα. Ποιοι αγωνιστήκανε για να γίνει το εικοσιένα. Ας αφήσουμε όμως το Ρήγα το Βελεστινλή να τα πει μόνος του .

(

ΘΟΥΡΙΟΣ

- Ως πότε παλικάρια να ζούμε στα στενά,
Μονάχοι σα λιοντάρια, στις ράχες στα βουνά;
Σπηλιές να κατοικούμε, να βλέπουμε κλαδιά,
Να φεύγουμ' απ' τον Κόσμον, για την πικρή σκλαβιά.
Να χάνουμε αδέρφια, Πατρίδα, και Γονείς,
Τους φίλους, τα παιδιά μας, κι' όλους τους συγγενείς.
Κάλλιο 'ναι μιας ώρας ελεύθερη ζωή,
Παρά σαράντα χρόνοι σκλαβιά, και φυλακή.

ΘΟΥΡΙΟΣ

**Τι σ' ωφελεί αν ζήσης, και είσαι στη
σκλαβιά,**

**Στοχάσου πως σε ψένουν καθ' ώραν
στη φωτιά.**

**Βεζύρης, Δραγουμάνος, Αφέντης κι' αν
σταθείς,**

**Ο Τύραννος αδίκως, σε κάμει να
χαθείς.**

**Δουλεύεις όλ' ημέρα, σε ό,τι κι' αν σου
πει,**

**Κι αυτός πασχίζει πάλι, το αίμα σου να
πιει.**

ΘΟΥΡΙΟΣ

**Σ' Ανατολή και Δύση, και Νότο και
Βορά,**

**Για την Πατρίδα όλοι, να 'χουμε μια
καρδιά.**

**Στην πίστη του καθ' ένας, ελεύθερος να
ζει,**

**Στη δόξα του πολέμου, να τρέξουμε
μαζί.**

**Βούλγαροι, κι' Αρβανίτες, Αρμένιοι και
Ρωμιοί,**

**Αράπηδες, και άσπροι, με μια κοινή
ορμή.**

ΘΟΥΡΙΟΣ

**Για την ελευθερία, να ζώσουμε σπαθί,
Πως είμασθ' αντρειωμένοι, παντού να
ακουστεί.**

**Όσ' απ' την τυραννία, πήγαν στη
ξενιτιά,**

**Στον τόπον του καθ' ένας, ας έλθει
τώρα πια.**

**Και όσοι του πολέμου, την τέχνη
αγρικών,**

**Εδώ ας τρέξουν όλοι, τυράννους να
νικούν.**

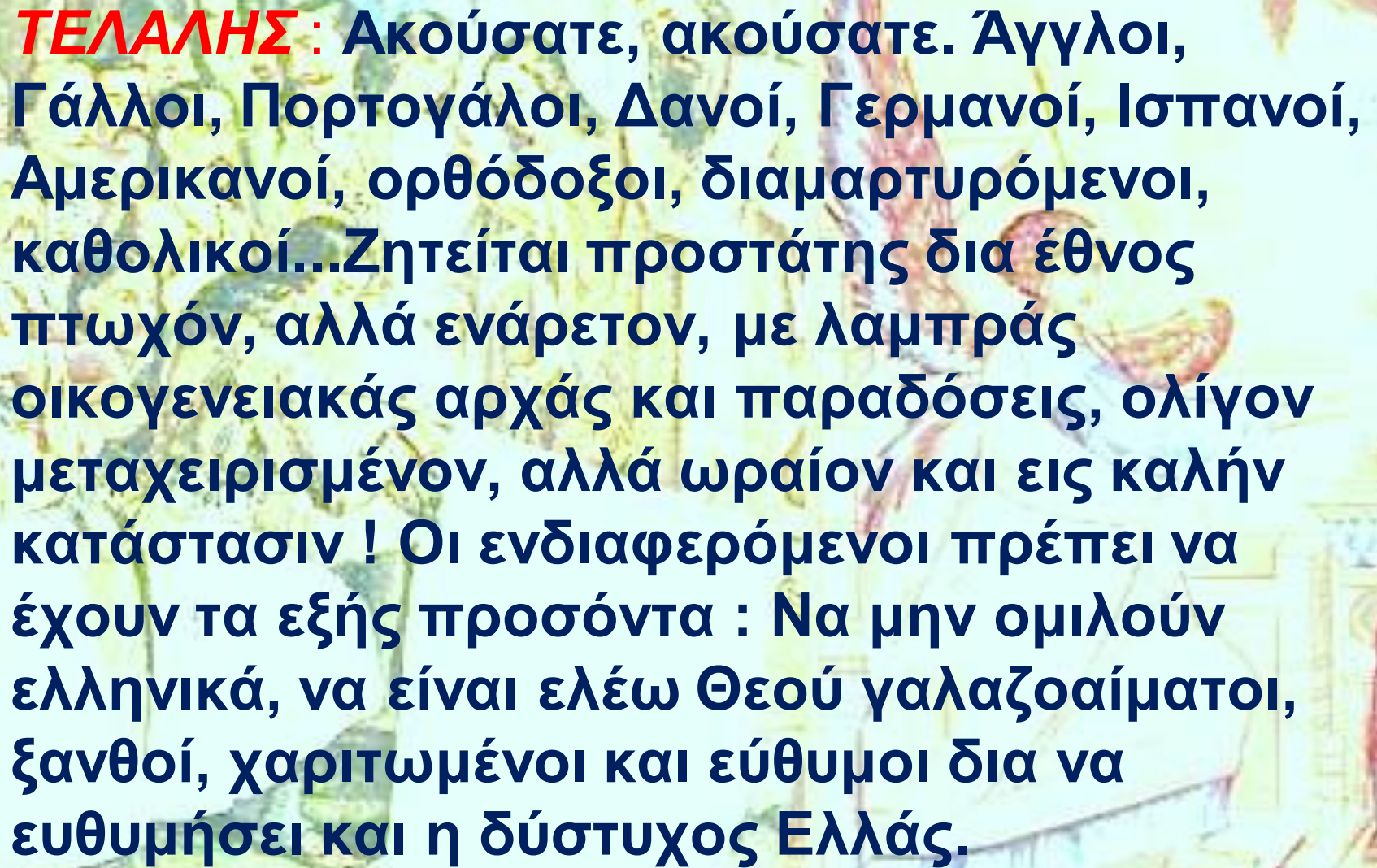
ΧΟΡΟΣ

***Λαέ μη σφίξεις άλλο το ζωνάρι
η πείνα το καμάρι είναι του κιοτή
του σκλάβου που του μέλλει να χαθεί
(2)
(ο χορός αποσύρεται)***

ΣΚΗΝΗ 4^η: ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

- **ΡΩΜΙΟΣ** : Τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς ήταν πολλά. Όμως οι Έλληνες δεν έκατσαν με σταυρωμένα χέρια. Πολλές φορές ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας την ελευθερία τους. Ήταν όμως ανοργάνωτοι, χωρίς συντονισμό και σχέδιο. Κι ακόμα πολλές φορές στράφηκαν στην πολιτισμένη Ευρώπη πιστεύοντας πως κάποια μεγάλη δύναμη θα σταθεί στο πλευρό τους και θα τους βοηθήσει στο δύσκολο αγώνα τους. Μάταια όμως ! Οι εξεγέρσεις που ξεκινούσαν οι δύστυχοι ραγιάδες πιστεύοντας στις υποσχέσεις των Ευρωπαίων, πνίγονταν στο αίμα, καθώς η πολυπόθητη βοήθεια δεν έφτανε ποτέ.
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Κι έτσι έβαζαν πάλι μεσίτες να ψάξουνε, έβαζαν αγγελίες στις εφημερίδες, έβαζαν τελάληδες.

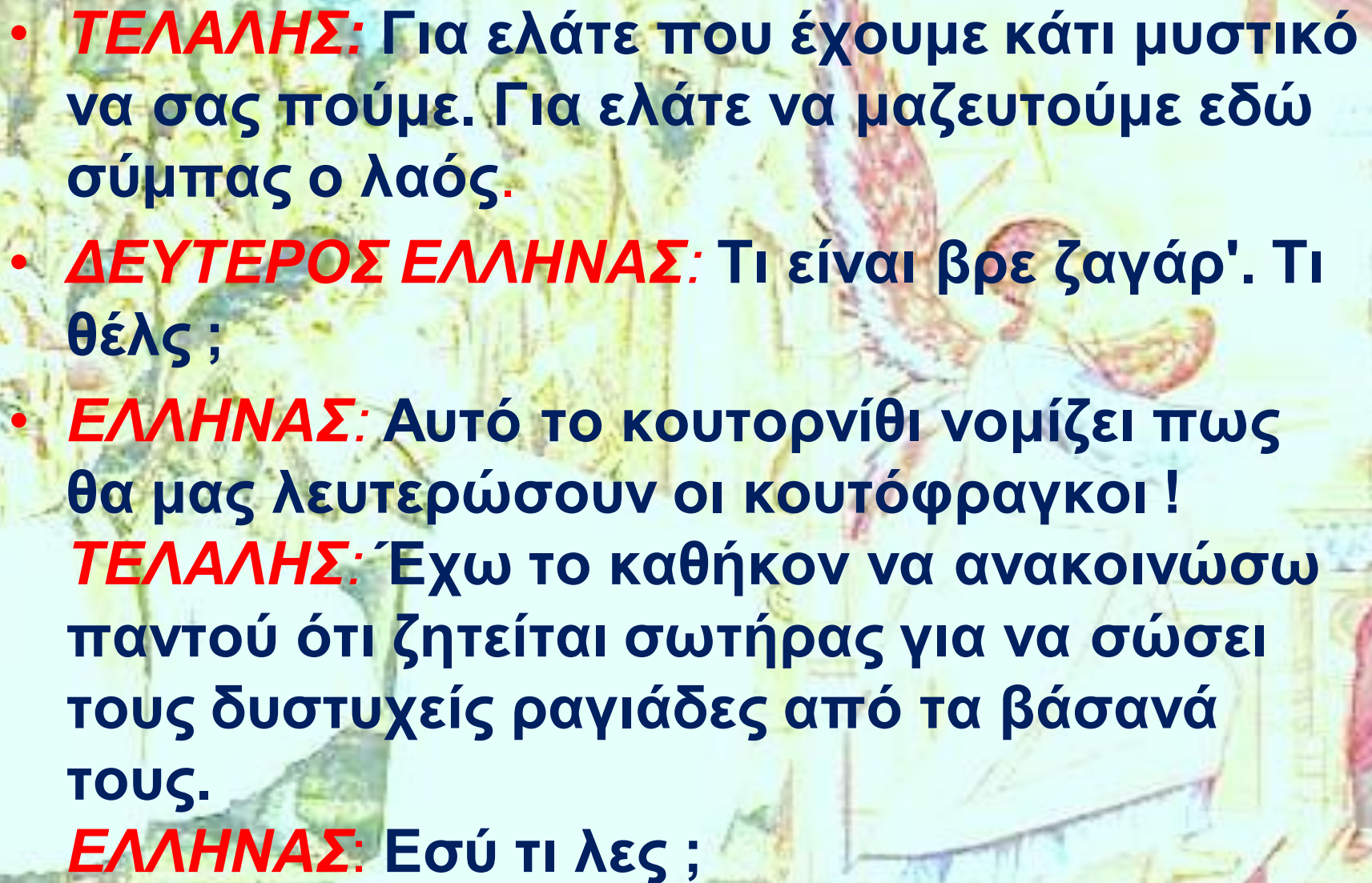
ΤΕΛΑΛΗΣ : Ακούσατε, ακούσατε. Άγγλοι, Γάλλοι, Πορτογάλοι, Δανοί, Γερμανοί, Ισπανοί, Αμερικανοί, ορθόδοξοι, διαμαρτυρόμενοι, καθολικοί...Ζητείται προστάτης δια έθνος πτωχόν, αλλά ενάρετον, με λαμπράς οικογενειακάς αρχάς και παραδόσεις, ολίγον μεταχειρισμένον, αλλά ωραίον και εις καλήν κατάστασιν ! Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν τα εξής προσόντα : Να μην ομιλούν ελληνικά, να είναι ελέω Θεού γαλαζοαίματοι, ξανθοί, χαριτωμένοι και εύθυμοι δια να ευθυμήσει και η δύστυχος Ελλάς.

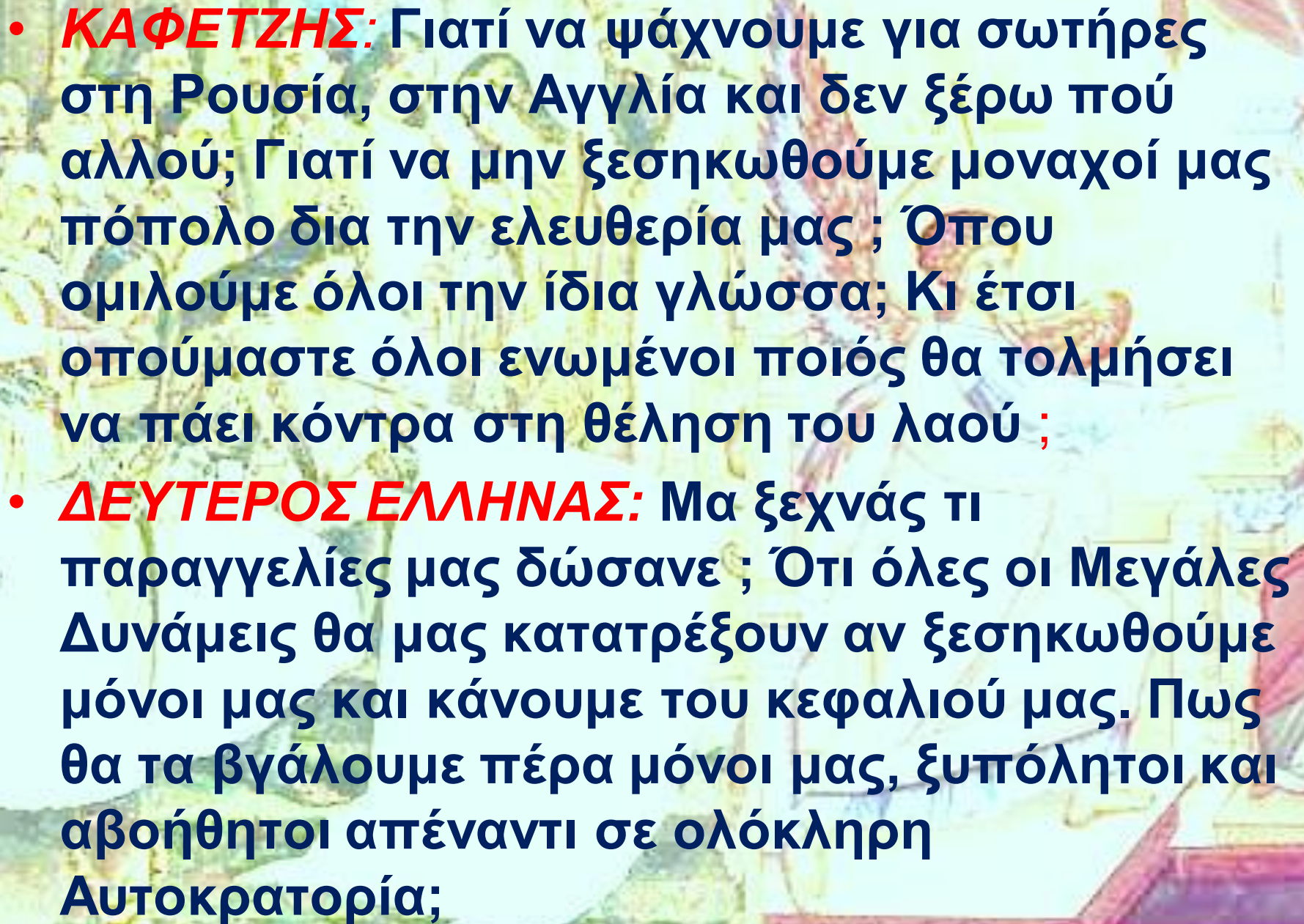

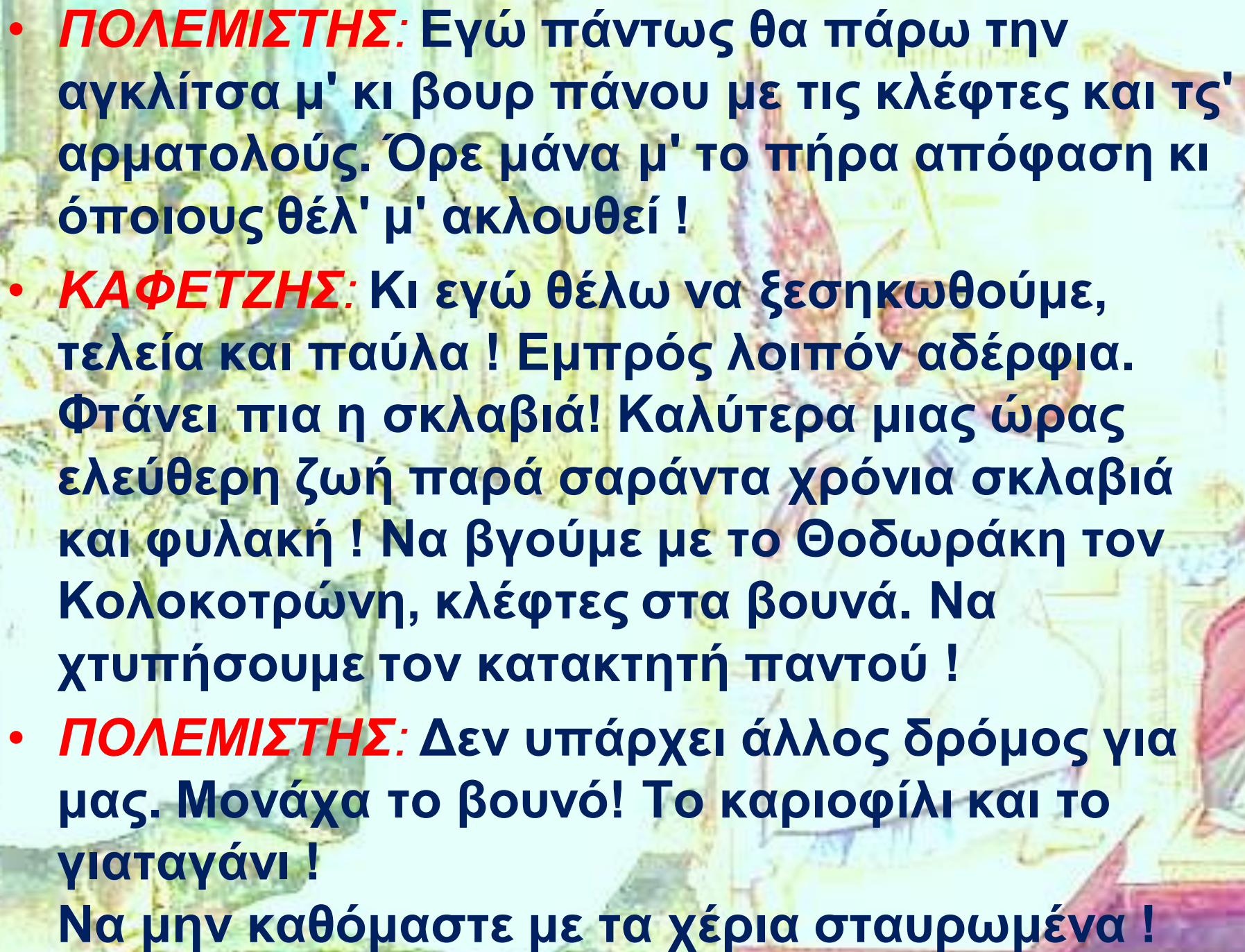
ΕΛΛΗΝΑΣ: Γιατί φωνάζεις ;

ΤΕΛΑΛΗΣ: Έχω το καθήκον να διαλαλήσω παντού, ότι οι δύστυχοι ραγιάδες αναζητούν σωτήρα, αναζητούν προστάτη για να τους ελευθερώσει από την τουρκική σκλαβιά.

ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ: Τώρα μάλιστα. Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει. Πάμε να βρούμε τους άλλους στο καφενείο να δούμε τι θα πουν κι εκείνοι.

-
- **ΤΕΛΑΛΗΣ:** Για ελάτε που έχουμε κάτι μυστικό να σας πούμε. Για ελάτε να μαζευτούμε εδώ σύμπας ο λαός.
 - **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ:** Τι είναι βρε ζαγάρ'. Τι θέλς ;
 - **ΕΛΛΗΝΑΣ:** Αυτό το κουτορνίθι νομίζει πως θα μας λευτερώσουν οι κουτόφραγκοι !
ΤΕΛΑΛΗΣ: Έχω το καθήκον να ανακοινώσω παντού ότι ζητείται σωτήρας για να σώσει τους δυστυχείς ραγιάδες από τα βάσανά τους.
ΕΛΛΗΝΑΣ: Εσύ τι λες ;

-
- **ΚΑΦΕΤΖΗΣ:** Γιατί να ψάχνουμε για σωτήρες στη Ρουσία, στην Αγγλία και δεν ξέρω πού αλλού; Γιατί να μην ξεσηκωθούμε μοναχοί μας πόπολο δια την ελευθερία μας; Όπου ομιλούμε όλοι την ίδια γλώσσα; Κι έτσι οπούμαστε όλοι ενωμένοι ποιός θα τολμήσει να πάει κόντρα στη θέληση του λαού;
 - **ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ:** Μα ξεχνάς τι παραγγελίες μας δώσανε; Ότι όλες οι Μεγάλες Δυνάμεις θα μας κατατρέξουν αν ξεσηκωθούμε μόνοι μας και κάνουμε του κεφαλιού μας. Πως θα τα βγάλουμε πέρα μόνοι μας, ξυπόλητοι και αβοήθητοι απέναντι σε ολόκληρη Αυτοκρατορία;

-
- **ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ:** Εγώ πάντως θα πάρω την αγκλίτσα μ' κι βουρ πάνου με τις κλέφτες και τς' αρματολούς. Όρε μάνα μ' το πήρα απόφαση κι όποιους θέλ' μ' ακλουθεί !
 - **ΚΑΦΕΤΖΗΣ:** Κι εγώ θέλω να ξεσηκωθούμε, τελεία και παύλα ! Εμπρός λοιπόν αδέρφια. Φτάνει πια η σκλαβιά! Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή ! Να βγούμε με το Θοδωράκη τον Κολοκοτρώνη, κλέφτες στα βουνά. Να χτυπήσουμε τον κατακτητή παντού !
 - **ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ:** Δεν υπάρχει άλλος δρόμος για μας. Μονάχα το βουνό! Το καριοφίλι και το γιαταγάνι !
Να μην καθόμαστε με τα χέρια σταυρωμένα !

Χορός

Όσοι το χάλκεον χέρι βαρύ, του φόβου
αισθάνονται (2)

Ζυγόν δουλείας ας έχουσι (2)

Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία (3)

(Ξαναμπαίνει στη σκηνή μόνος του ο

ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ οπλισμένος και αποφασιστικός

ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ: Εγώ ραγιάς δε ματαγίνομαι,

Τούρκους δε προσκυνάω.

Δεν προσκυνώ τους άρχοντες και τους

κοτζαμπασήδες

Μον' καρτερώ την Άνοιξη, να ρθουν τα χελιδόνια

Να πάρω δίπλα τα βουνά, με τους καπεταναίους

ΣΚΗΝΗ 5^η: Ο ΣΗΚΩΜΟΣ

- **ΑΦΗΓΗΤΗΣ**

Τρεις απλοί άνθρωποι, καταλαβαίνουν πως η λευτεριά δε χαρίζεται μα κατακτιέται. Παίρνουν την απόφαση να ετοιμάσουν το Σηκωμό και ιδρύουν στην Οδησσό το 1816 τη Φιλική Εταιρία. Στις 22 Φλεβάρη του 1821 ο Αλέξανδρος Υψηλάντης περνά στη Μολδοβλαχία. Η επανάσταση άρχισε.

- **ΧΟΡΟΣ**

Ελευθερία ή θάνατος !
Ελευθερία ή θάνατος !
Ελευθερία ή θάνατος !

- **ΠΟΙΗΤΗΣ (Ανδρέας Κάλβος)**

**Ας μη βρέξει ποτέ
το σύννεφον, και ο άνεμος
σκληρός ας μη σκορπίσει
το χώμα το μακάριον
που σας σκεπάζει.**

- **Ως γνήσια της Ελλάδος
τέκνα' ψυχάί που επέσατε
εις τον αγώνα ανδρείως,
τάγμα εκλεκτόν Ηρώων
καύχημα νέον.**

- **ΑΦΗΓΗΤΗΣ**

Κι ένας τρελόπαπας, ο Παπαφλέσσας, ξεσηκώνει το Μοριά και σε λίγο βροντάνε τα καριοφίλια της λευτεριάς στην Καλαμάτα, την Τρίπολη και τη Μάνη. Στην Αλαμάννα ξαναζούν οι Θερμοπύλες.

- **ΧΟΡΟΣ**

Το Διάκο τονε παίρνουνε και στο σουβλί τον βάζουν,
ολόρθο τον εστήσανε κι αυτός χαμογελούσε.

- **ΑΦΗΓΗΤΗΣ**

Ο Ανδρούτσος υψώνει κάστρο λευτεριάς το πλίθινο χάνι της Γραβιάς. Εκατόν τριάντα δύο ανδρειωμένοι κλείνονται σ' αυτό χορεύοντας και τραγουδώντας σαν να πήγαιναν σε γλέντι.

- **ΧΟΡΟΣ**

Κάτω στου Βάλτου τα χωριά
και στα πέντε βιλαέτια
βάλτε βρε να πιούμ' αδέλφια.
Εκεί είν' οι κλέφτες οι πολλοί
ούλοι ντυμένοι στο φλωρί,
κάθονται και τρων και πίνουν
και την Άρτα φοβερίζουν.

- **ΑΦΗΓΗΤΗΣ** : Οι ραγιάδες, με ηγέτη το Γέρο του
Μοριά, πολιορκούν την Τριπολιτσά.

- **ΠΟΙΗΤΗΣ (Σολωμός)**

Ιδού εμπρός σου ο τοίχος στέκει
της αθλίας Τριπολιτσάς
τώρα τρόμου αστροπελέκι
να της ρίψεις πεθυμάς

Χορός

Φύσα μαΐστρο δροσερέ κι αέρα του πελάγου
να πας τα χαιρετίσματα στου Δράμαλη τη μάνα.
Της Ρούμελης οι μπέηδες, του Δράμαλη οι αγάδες
στο Δερβενάκι κοίτονται στο χώμα ξαπλωμένοι.
Στρώμα 'χουνε τη μαύρη γης, προσκέφαλο λιθάρια
και γι' απανωσκεπάσματα του φεγγαριού τη
λάμψη.
Κι ένα πουλάκι πέρασε και το συχνορωτάνε.
Πουλί πως πάει ο πόλεμος, το κλέφτικο ντουφέκι
- Μπροστά πάει ο Νικηταράς, πίσω ο
Κολοκοτρώνης,
και παραπίσω οι Έλληνες με τα σπαθιά στα χέρια

- **ΑΦΗΓΗΤΗΣ**

Την πολυάνθρωπη και κοσμοξάκουστη τότε Χίο, την τυλίγουν οι φλόγες, την πνίγει το αίμα. Κι ένας κατάξερος βράχος καταμεσής στο Αιγαίο υψώνει σύμβολο ελευθερίας.

- **ΧΟΡΟΣ**

Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη,
περπατώντας η δόξα μονάχη
μελετά τα λαμπρά παλικάρια,
και στην κόμη στεφάνη φορεί
γενναμένο από λίγα χορτάρια
που είχαν μείνει στην έρημη γη.

- **ΑΦΗΓΗΤΗΣ**

Στο Μεσολόγγι που «είχε για τείχος ένα
φράχτη», πολιορκημένο απ' όλες τις
δυνάμεις της Τουρκιάς και της Αιγύπτου
γράφεται αθάνατο έπος ηρωισμού και
λευτεριάς.

• **ΠΟΙΗΤΗΣ (Σολωμός)**

Ο Απρίλης με τον Έρωτα χορεύουν και γελούνε
κι όσ' άνθια βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε
κλειούνε

Μάγεμα η φύση κι όνειρο στην ομορφιά και χάρη,
η μαύρη πέτρα ολόχρυση και το ξερό χορτάρι

Με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες
κρένει,

όποιος πεθαίνει σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει.

Ειν' έτοιμα στην άσπονδη πλημμύρα των
αρμάτων

Δρόμο να σχίσουν τα σπαθιά κι ελεύθεροι να
μείνουν

Εκείθε με τους αδερφούς, εδώθε με το Χάρο

A colorful illustration of a battle scene. In the foreground, a winged figure, possibly an angel or a messenger, stands with arms outstretched. Behind him, several soldiers in traditional attire are engaged in combat. The background shows a landscape with buildings and a banner. The overall style is reminiscent of a classical painting or a historical illustration.

- **ΑΦΗΓΗΤΗΣ**

Οι λαοί συγκλονίζονται από τον αγώνα των Ελλήνων. Εκείνοι όμως που τους κυβερνούν, έχουν πυξίδα τους το συμφέρον. Πάνω από την Κρήτη, την Κάσο, τα Ψαρά, το Μεσολόγγι, τη Ρούμελη απλώνεται πια το σάβανο του τυράννου. Μα οι αγωνιστές συνεχίζουν να πολεμάνε ως το θάνατο και πέρα απ' αυτόν γιατί ξέρουν ότι η λευτεριά κερδίζεται μόνο με θυσίες.

- **ΠΟΙΗΤΗΣ (Σολωμός)**

**Και εσύ αθάνατη, εσύ θεία,
που ότι θέλεις ημπορείς,
Εις τον κάμπο Ελευθερία,
ματωμένη περπατείς.**

**Το σπαθί σου αντισηκώνεις
τρία πατήματα πατάς,
σαν τον πύργο μεγαλώνεις,
και εις το τέταρτο κτυπάς**

ΣΚΗΝΗ 6^η: ΟΙ ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗΔΕΣ

• ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗΣ Α' :

Είμαστε οι
Κοτζαμπάσηδες
μας μισούνε οι ραγιάδες
γιατί έχουμε παράδες
και γεννήματα
και σηκώνουν μπαϊράκι
για να βάλουνε χεράκι
στα δικά μας χτήμα

• ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗΣ Β' :

Λύνουμε τότε κι εμείς
τα πουγκιά μας
παρευθύς
και τους κράζουμε :
Βρε μπουμπούνες, βρε
χαχόλια
αγοράζονται τα βόλια
δίχως όβολα ;
Πάρτε άσπρα, πάρτε
γρόσα (σκορπίζουν
νομίσματα)
ν' αγοράσετε καμπόσα
μπαρουτόβολα !

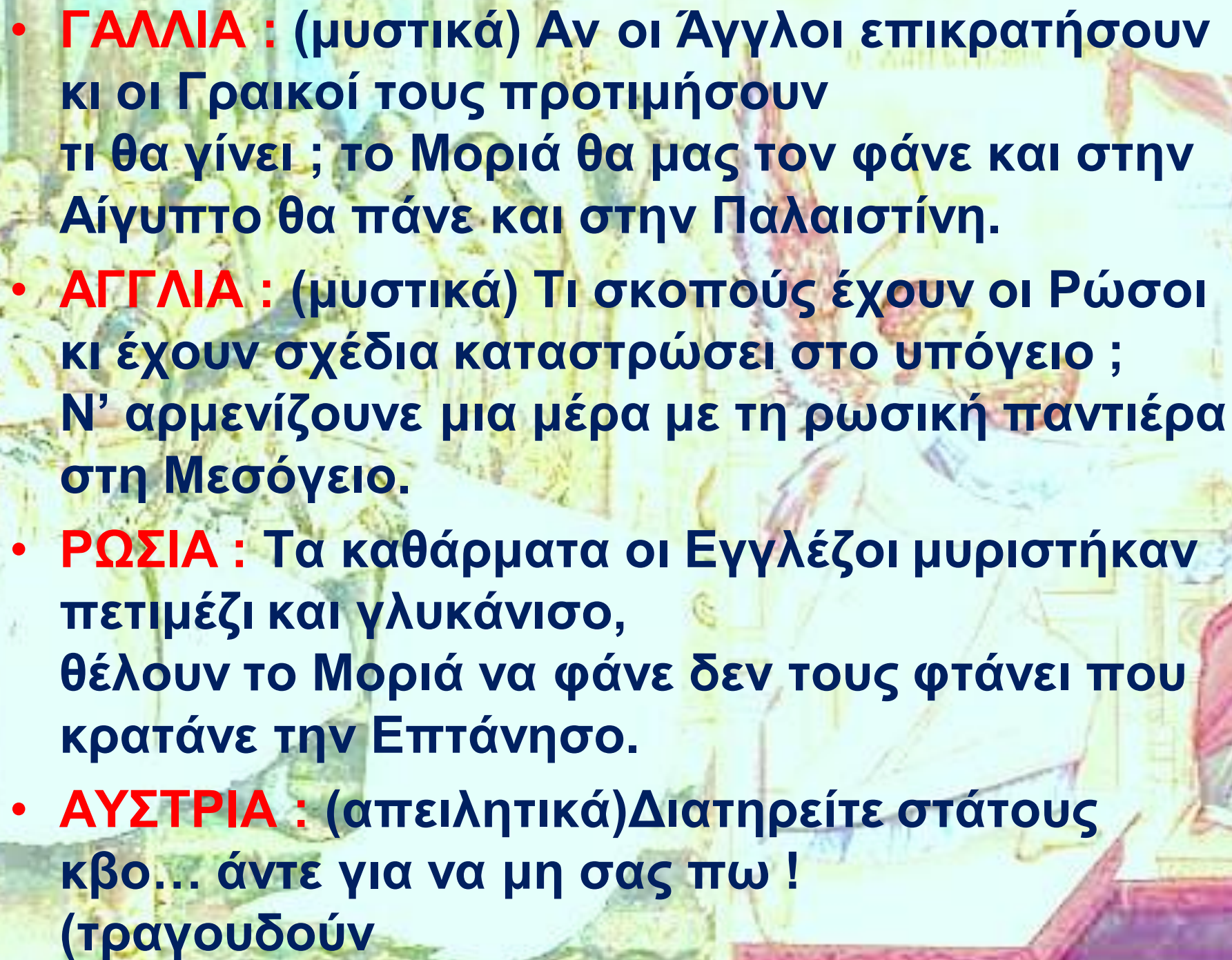

- **ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ**

**Κι έτσι οι αρματολοί κι οι κλέφτες
αντί να μας κάνουν φέτες
μας κηρύσσουν ευεργέτες. (Φεύγουν)**

ΣΚΗΝΗ 7^η: ΜΕΤΑΛΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ Α'

- **ΑΥΣΤΡΙΑ** : Τα μάθατε τι γίνηκε κει κάτω στη Γραικία ; Σηκώθηκαν οι Έλληνες, χτυπάνε την Τουρκία.
- **ΑΓΓΛΙΑ** : Και στα παλιά παπούτσια τους γράφουν τη συμμαχία.
- **ΓΑΛΛΙΑ** : (Κοιτώντας καχύποπτα τη Ρωσία) Εμείς έχουμε τη γνώμη πως κάποιος κάτι εδώ σκαρώνει.
ΑΥΣΤΡΙΑ : (Κοιτώντας καχύποπτα τη Ρωσία) Κάτι μου μυρίζει εμένα.
- **ΑΓΓΛΙΑ** : Λες να τα 'χουν μιλημένα ; Δε σηκώνουμε προστάτες πίσω απ' τις δικές μας πλάτες.
- **ΡΩΣΙΑ** : Για συγνώμη ρε Αγγλία μ' είδες να δίνω προστασία ;
- **ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ** : Πρέπει ν' αποφασίσω τι στάση θα τηρήσω.
(μαζεύονται κατά ομάδες, συσκέπτονται)

-
- **ΓΑΛΛΙΑ :** (μυστικά) Αν οι Άγγλοι επικρατήσουν κι οι Γραικοί τους προτιμήσουν τι θα γίνει ; το Μοριά θα μας τον φάνε και στην Αίγυπτο θα πάνε και στην Παλαιστίνη.
 - **ΑΓΓΛΙΑ :** (μυστικά) Τι σκοπούς έχουν οι Ρώσοι κι έχουν σχέδια καταστρώσει στο υπόγειο ; Ν' αρμενίζουνε μια μέρα με τη ρωσική παντιέρα στη Μεσόγειο.
 - **ΡΩΣΙΑ :** Τα καθάρματα οι Εγγλέζοι μυριστήκαν πετιμέζι και γλυκάνισο, θέλουν το Μοριά να φάνε δεν τους φτάνει που κρατάνε την Επτάνησο.
 - **ΑΥΣΤΡΙΑ :** (απειλητικά) Διατηρείτε στάτους κβο... άντε για να μη σας πω !
(τραγουδούν

-
- **ΑΓΓΛΙΑ** : Αγγλία
 - ΓΑΛΛΙΑ** : Γαλλία
 - ΑΥΣΤΡΙΑ** : Αυστρία
 - ΡΩΣΙΑ** : Ρωσία

(τραγουδούν)

ΑΓΓΛΙΑ : Διπλωματίααααα

ΓΑΛΛΙΑ : Μηχανορραφίααααα

ΑΥΣΤΡΙΑ : Ραδιουργίααααα

ΡΩΣΙΑ : Πανουργίααααα

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ : Ιερά Συμμαχία

Και ...

Είμαστε τέσσερις δυνάμεις

Με καθήκοντα υψηλά

Η Ευρώπη να μην πάθει

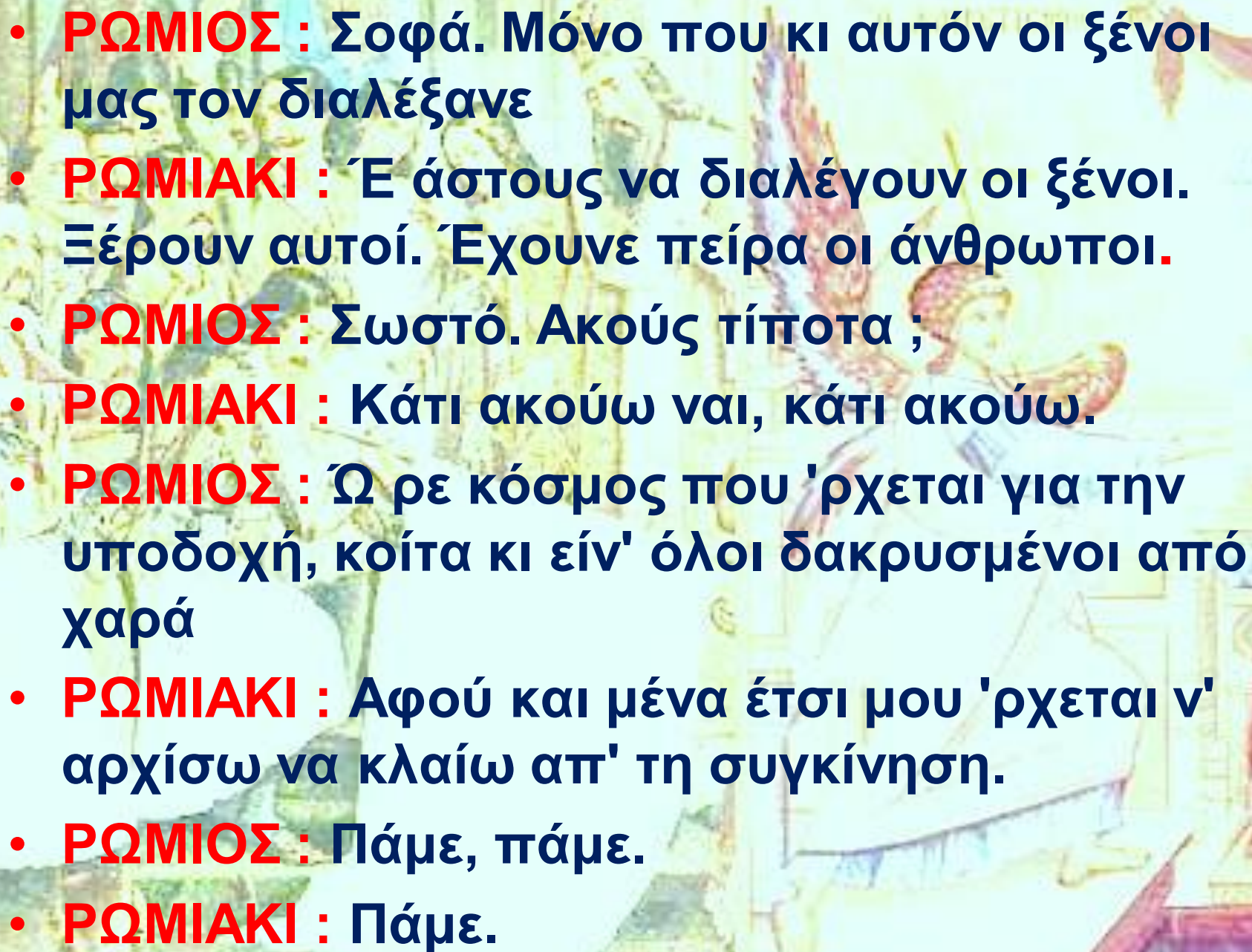
από των μικρών τα λάθη

Τρα λα λα λα λα λα λα

-
- **ΑΥΣΤΡΙΑ : (πονηρά)** Διαθέτουμε και βασιλιάδες ειδικούς για τους ραγιάδες ! (αποχωρούν οι μεγάλες Δυνάμεις και όλος ο χορός, μπαίνει ο Ρωμιός και το Ρωμιάκι)

ΣΚΗΝΗ 8^η: ΕΡΧΟΜΟΣ ΤΟΥ ΟΘΩΝΑ

- **ΡΩΜΙΟΣ** : Τα παλιά βάσανα της Ελλάδας περάσανε. Ήρθε ο Καποδίστριας !
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Ά ωραία.
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Πάει ο Καποδίστριας. Τώρα περιμένουμε τον Όθωνα.
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Ά, τον Όθωνα. Ο Όθωνας και η Αμαλία έ.
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Όχι η Αμαλία θα έρθει αργότερα, τώρα περιμένουμε τον Όθωνα.
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Έτσι μπράβο. Να 'χουμε και μεις ένα δικό μας βασιλιά, να μην περιμένουμε όλο από τους ξένους βασιλιάδες, γιατί όποιος δεν έχει νύχια να ξυστεί... Καλά δε λέω ;

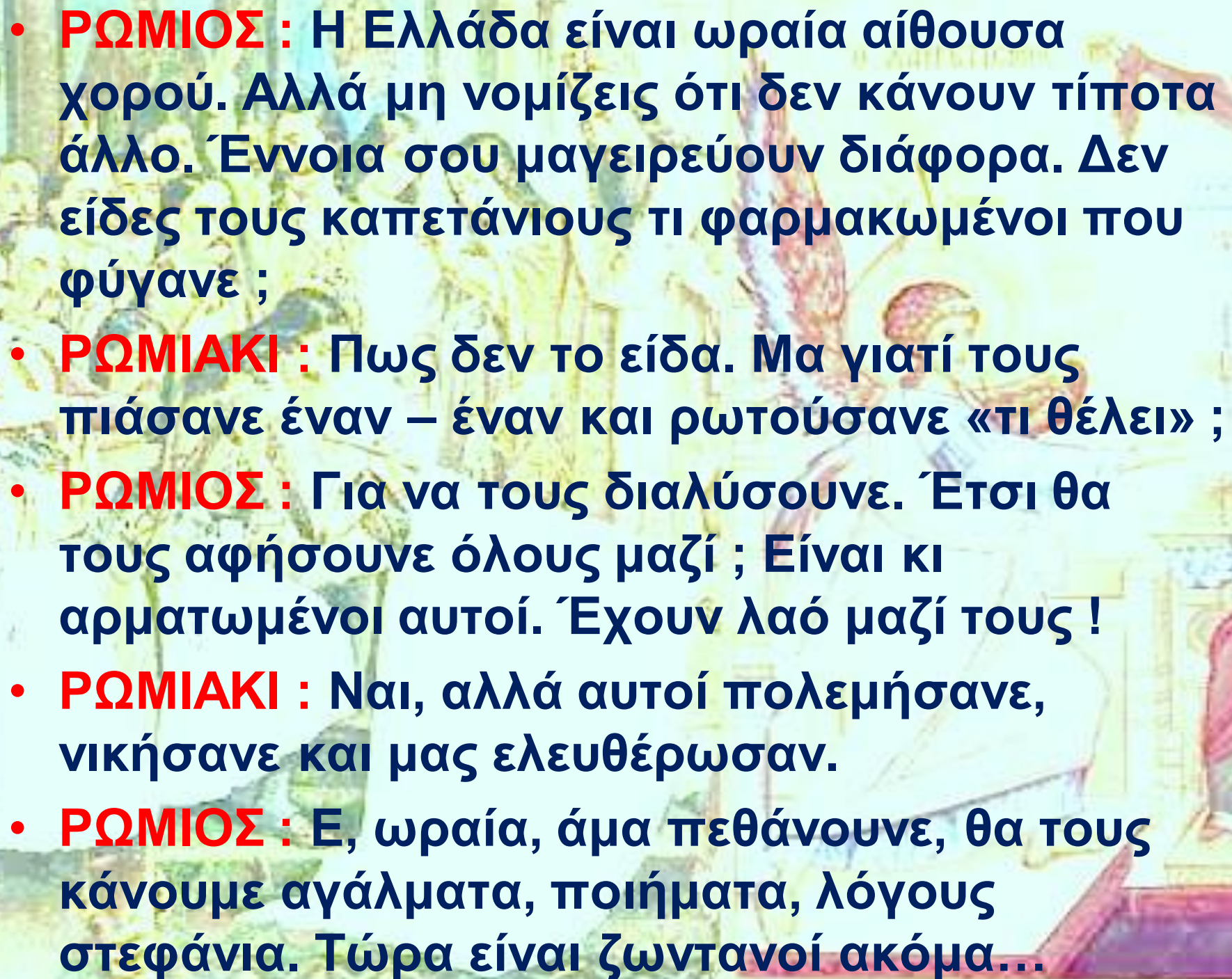
-
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Σοφά. Μόνο που κι αυτόν οι ξένοι μας τον διαλέξανε
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Έ άστους να διαλέγουν οι ξένοι. Ξέρουν αυτοί. Έχουνε πείρα οι άνθρωποι.
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Σωστό. Ακούς τίποτα ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Κάτι ακούω ναι, κάτι ακούω.
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Ω ρε κόσμος που 'ρχεται για την υποδοχή, κοίτα κι είν' όλοι δακρυσμένοι από χαρά
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Αφού και μένα έτσι μου 'ρχεται ν' αρχίσω να κλαίω απ' τη συγκίνηση.
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Πάμε, πάμε.
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Πάμε.

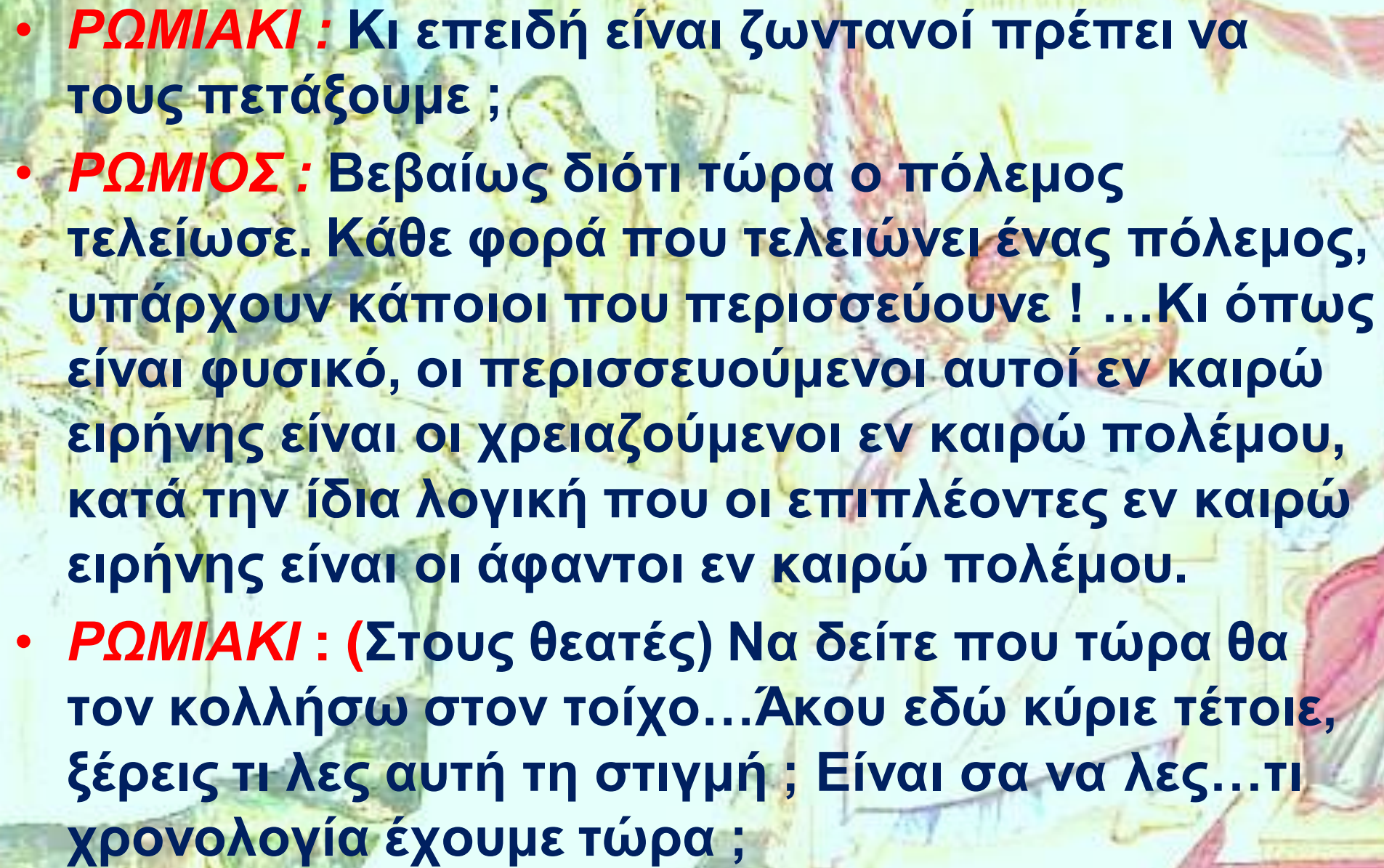
ΣΚΗΝΗ 9^η: Ο ΛΑΟΣ

- **Είμαι ο λαός.
Αν ήξερα ανάγνωση, γραφή,
αν ήταν το σπαθί δικό μου
δε θα μου τρώγαν το ψωμί
θ' αρνιόμουν τη κλεψιά για ριζικό μου.
Πονώ για τις μελλούμενες γενιές
τους δουλευτές της φάμπρικας
τους χερομάχους
τις πλύστρες, τους χαμάληδες, τους φοιτητές,
τους οικοδόμους, τους ξωμάχους.**
- **Κουράστηκα, δε μου 'μεινε σταλιά
δύναμη να σηκώσω το κεφάλι
απότυχα και για άλλη μια φορά
με κυβερνούνε άλλοι.**

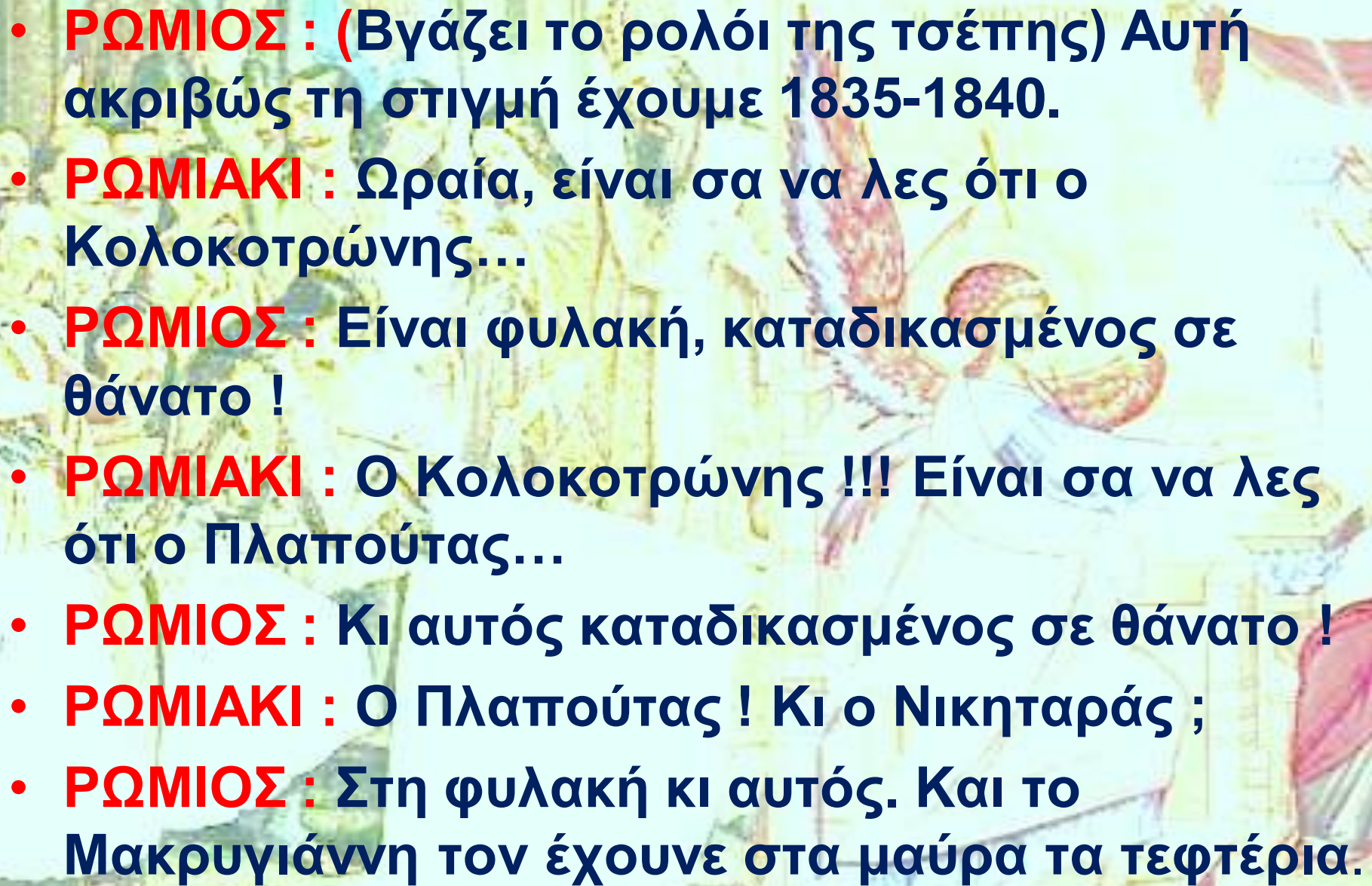
ΣΚΗΝΗ 10^η: ΓΚΙΛΟΤΙΝΑ

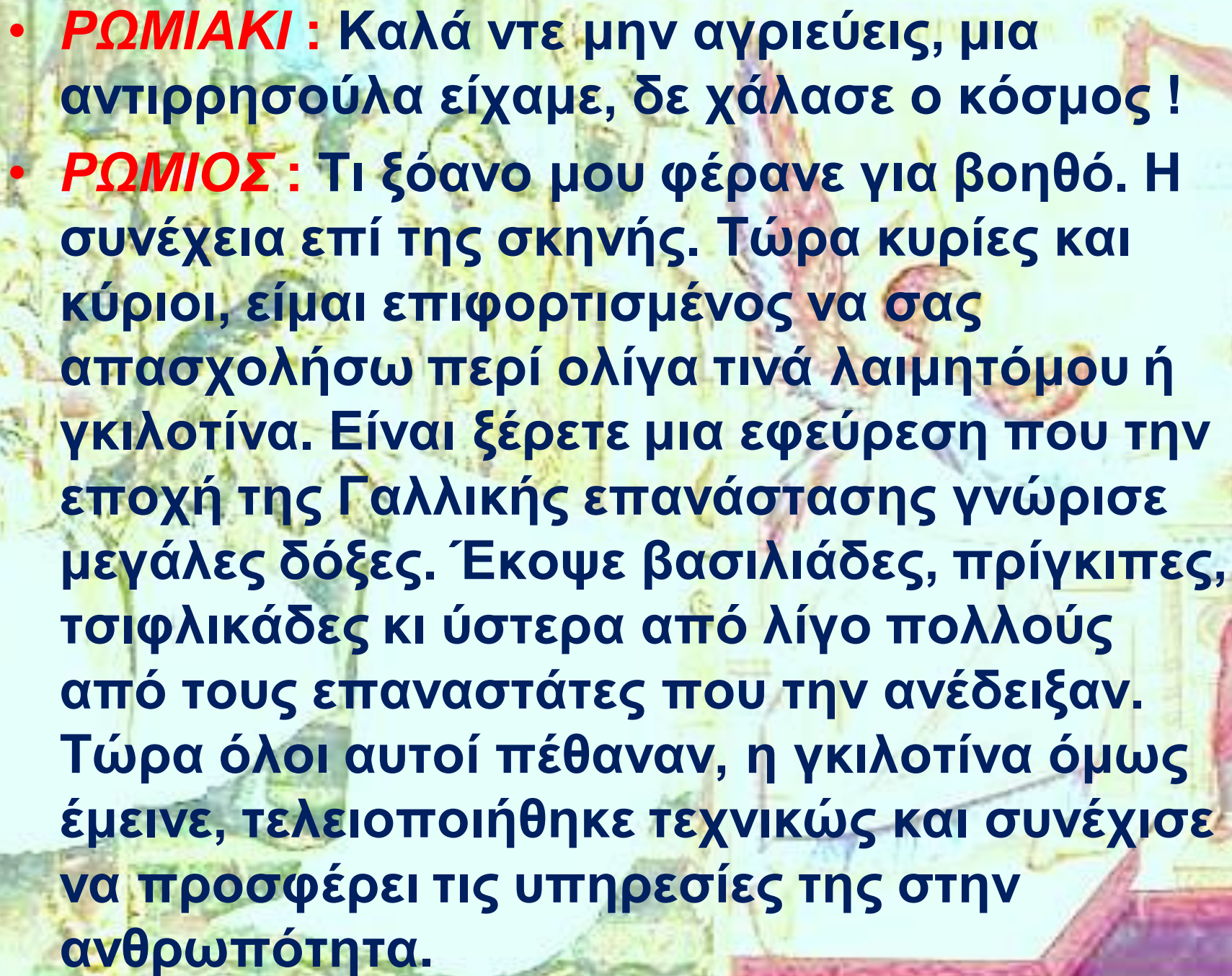
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Εσύ αλλιώς μου τα 'χες πει.
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Αλλιώς ; Πως αλλιώς ;
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Δε μου πες να μη στενοχωριέμαι γιατί τώρα με τον ερχομό του Όθωνα θα παν όλα ωραία και καλά ; Ψέματα μου τα 'λεγες ;
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Όχι βέβαια. Απλά σου έλεγα ότι πιστεύανε οι Έλληνες εκείνο τον καιρό.
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Στο παλάτι όμως χορεύουν ακόμα του καλού καιρού !
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Χορεύουν και θα χορεύουν ακόμα για χρόνια πολλά.
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Μα...καλά για να χορεύουν ήρθαν στην Ελλάδα ;

-
- **ΡΩΜΙΟΣ :** Η Ελλάδα είναι ωραία αίθουσα χορού. Αλλά μη νομίζεις ότι δεν κάνουν τίποτα άλλο. Έννοια σου μαγειρεύουν διάφορα. Δεν είδες τους καπετάνιους τι φαρμακωμένοι που φύγανε ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ :** Πως δεν το είδα. Μα γιατί τους πιάσανε έναν – έναν και ρωτούσανε «τι θέλει» ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ :** Για να τους διαλύσουνε. Έτσι θα τους αφήσουνε όλους μαζί ; Είναι κι αρματωμένοι αυτοί. Έχουν λαό μαζί τους !
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ :** Ναι, αλλά αυτοί πολεμήσανε, νικήσανε και μας ελευθέρωσαν.
 - **ΡΩΜΙΟΣ :** Ε, ωραία, άμα πεθάνουνε, θα τους κάνουμε αγάλματα, ποιήματα, λόγους στεφάνια. Τώρα είναι ζωντανοί ακόμα...

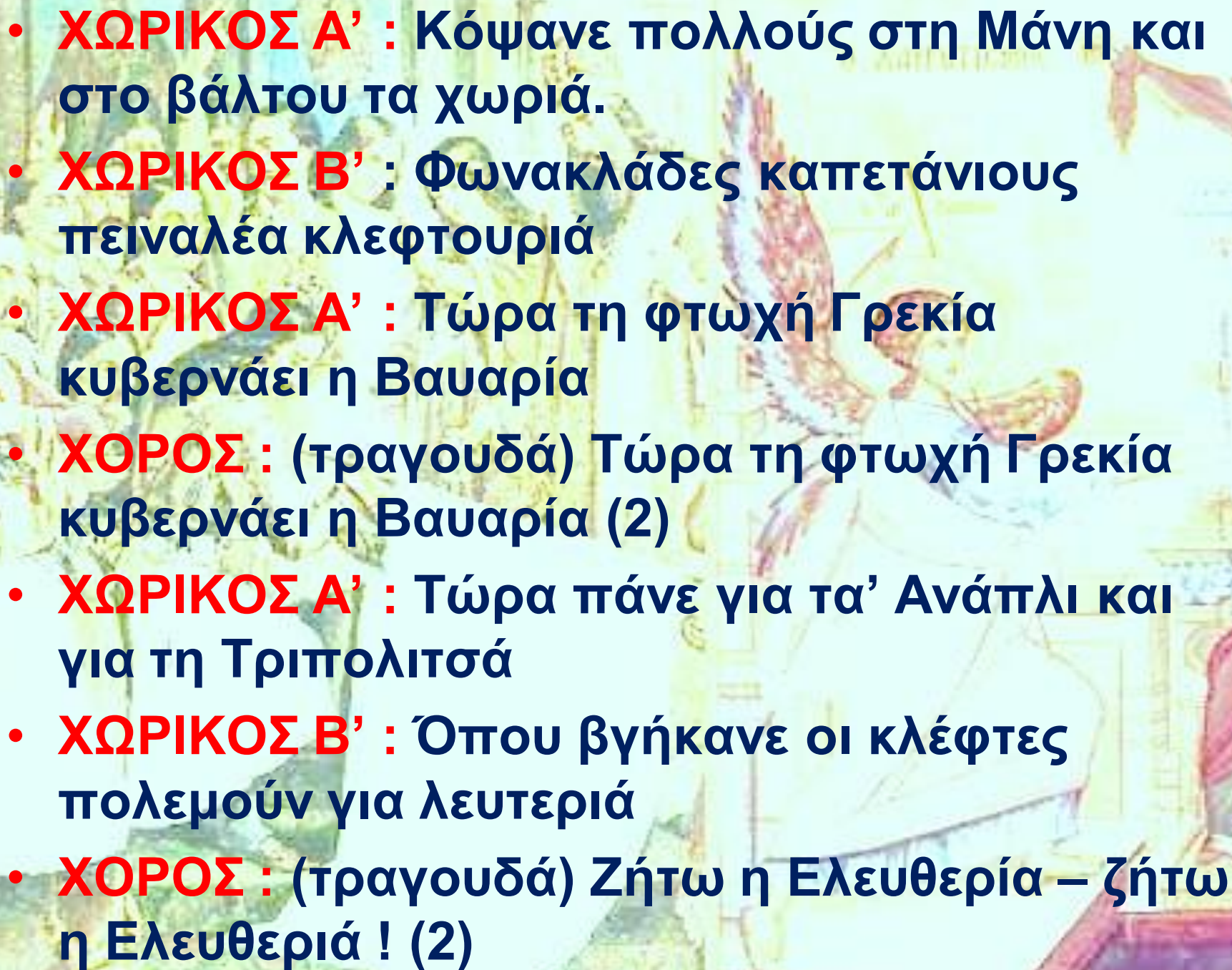
-
- **ΡΩΜΙΑΚΙ :** Κι επειδή είναι ζωντανοί πρέπει να τους πετάξουμε ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ :** Βεβαίως διότι τώρα ο πόλεμος τελείωσε. Κάθε φορά που τελειώνει ένας πόλεμος, υπάρχουν κάποιοι που περισσεύουνε ! ...Κι όπως είναι φυσικό, οι περισσευούμενοι αυτοί εν καιρώ ειρήνης είναι οι χρειαζούμενοι εν καιρώ πολέμου, κατά την ίδια λογική που οι επιπλέοντες εν καιρώ ειρήνης είναι οι άφαντοι εν καιρώ πολέμου.
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ :** (Στους θεατές) Να δείτε που τώρα θα τον κολλήσω στον τοίχο... Άκου εδώ κύριε τέτοιε, ξέρεις τι λες αυτή τη στιγμή ; Είναι σα να λες...τι χρονολογία έχουμε τώρα ;

...

-
- **ΡΩΜΙΟΣ** : (Βγάζει το ρολόι της τσέπης) Αυτή ακριβώς τη στιγμή έχουμε 1835-1840.
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Ωραία, είναι σα να λες ότι ο Κολοκοτρώνης...
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Είναι φυλακή, καταδικασμένος σε θάνατο !
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Ο Κολοκοτρώνης !!! Είναι σα να λες ότι ο Πλαπούτας...
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Κι αυτός καταδικασμένος σε θάνατο !
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Ο Πλαπούτας ! Κι ο Νικηταράς ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Στη φυλακή κι αυτός. Και το Μακρυγιάννη τον έχουνε στα μαύρα τα τεφτέρια.

-
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Καλά ντε μην αγριεύεις, μια αντιρρησούλα είχαμε, δε χάλασε ο κόσμος !
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Τι ξόανο μου φέρανε για βοηθό. Η συνέχεια επί της σκηνής. Τώρα κυρίες και κύριοι, είμαι επιφορτισμένος να σας απασχολήσω περί ολίγα τινά λαιμητόμου ή γκιλοτίνα. Είναι ξέρετε μια εφεύρεση που την εποχή της Γαλλικής επανάστασης γνώρισε μεγάλες δόξες. Έκοψε βασιλιάδες, πρίγκιπες, τσιφλικάδες κι ύστερα από λίγο πολλούς από τους επαναστάτες που την ανέδειξαν. Τώρα όλοι αυτοί πέθαναν, η γκιλοτίνα όμως έμεινε, τελειοποιήθηκε τεχνικώς και συνέχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες της στην ανθρωπότητα.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Όταν για παράδειγμα τον καιρό του Όθωνα οι παλαιοί πολεμιστές ξεσηκώθηκαν, στη Μάνη, στη Μεσσηνία, στη Ρούμελη, μας προσέφερε προθύμως τις υπηρεσίες της. Πήρε σβάρνα τα χωριά κι έκοβε κεφάλια. Όταν ήμουν μικρό είχα μια απορία. Πως γίνεται ένα εργαλείο που λανσαρίστηκε από τη Γαλλική Επανάσταση να κόβει εν συνεχεία τους επαναστάτες....Αλλά επειδή πρόκειται για μια παιδική απορία, ας την αφήσουμε να βράζει στην αφέλειά της

-
- **ΧΩΡΙΚΟΣ Α'** : Κόψανε πολλούς στη Μάνη και στο βάλτου τα χωριά.
 - **ΧΩΡΙΚΟΣ Β'** : Φωνακλάδες καπετάνιους πειναλέα κλεφτουριά
 - **ΧΩΡΙΚΟΣ Α'** : Τώρα τη φτωχή Γρεκία κυβερνάει η Βαυαρία
 - **ΧΟΡΟΣ** : (τραγουδά) Τώρα τη φτωχή Γρεκία κυβερνάει η Βαυαρία (2)
 - **ΧΩΡΙΚΟΣ Α'** : Τώρα πάνε για τα' Ανάπλι και για τη Τριπολιτσά
 - **ΧΩΡΙΚΟΣ Β'** : Όπου βγήκανε οι κλέφτες πολεμούν για λευτεριά
 - **ΧΟΡΟΣ** : (τραγουδά) Ζήτω η Ελευθερία – ζήτω η Ελευθεριά ! (2)

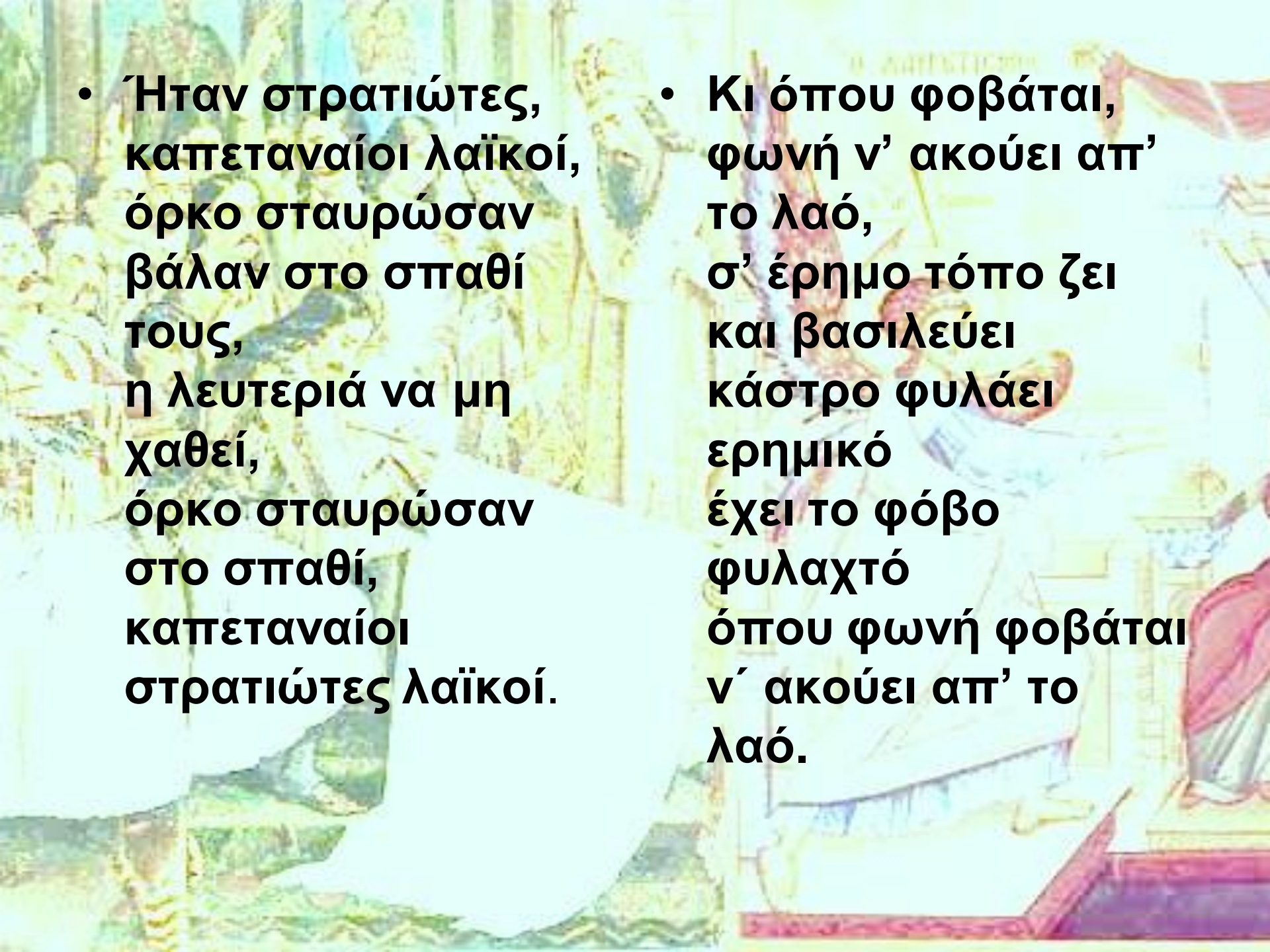
ΣΚΗΝΗ 11^η: 3η Σεπτεμβρίου

- **ΡΩΜΙΟΣ** : Δε μου λες. Τι είναι η 3η Σεπτεμβρίου ;
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Σιγά ! Οδός. Την οδός 3η Σεπτεμβρίου δε ξέρουμε ;
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Ορίστε ! Γιατί τη λένε 3η Σεπτεμβρίου ; Τι έγινε στις 3 του Σεπτέμβρη ;
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Γιορτάζει κανένας άγιος ; **ΡΩΜΙΟΣ** : Όχι
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Καμιά αγία ; **ΡΩΜΙΟΣ** : Ούτε !
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Είναι θρησκευτική εορτή ;
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Μωρέ άμα ήτανε θρησκευτική γιορτή θα την ήξερες κι απ' το σχολειό σου κι απ' τη μαμά σου.
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Είναι τίποτα σαν εθνική εορτή ;
ΡΩΜΙΟΣ : Όχι σαν !

Χορός

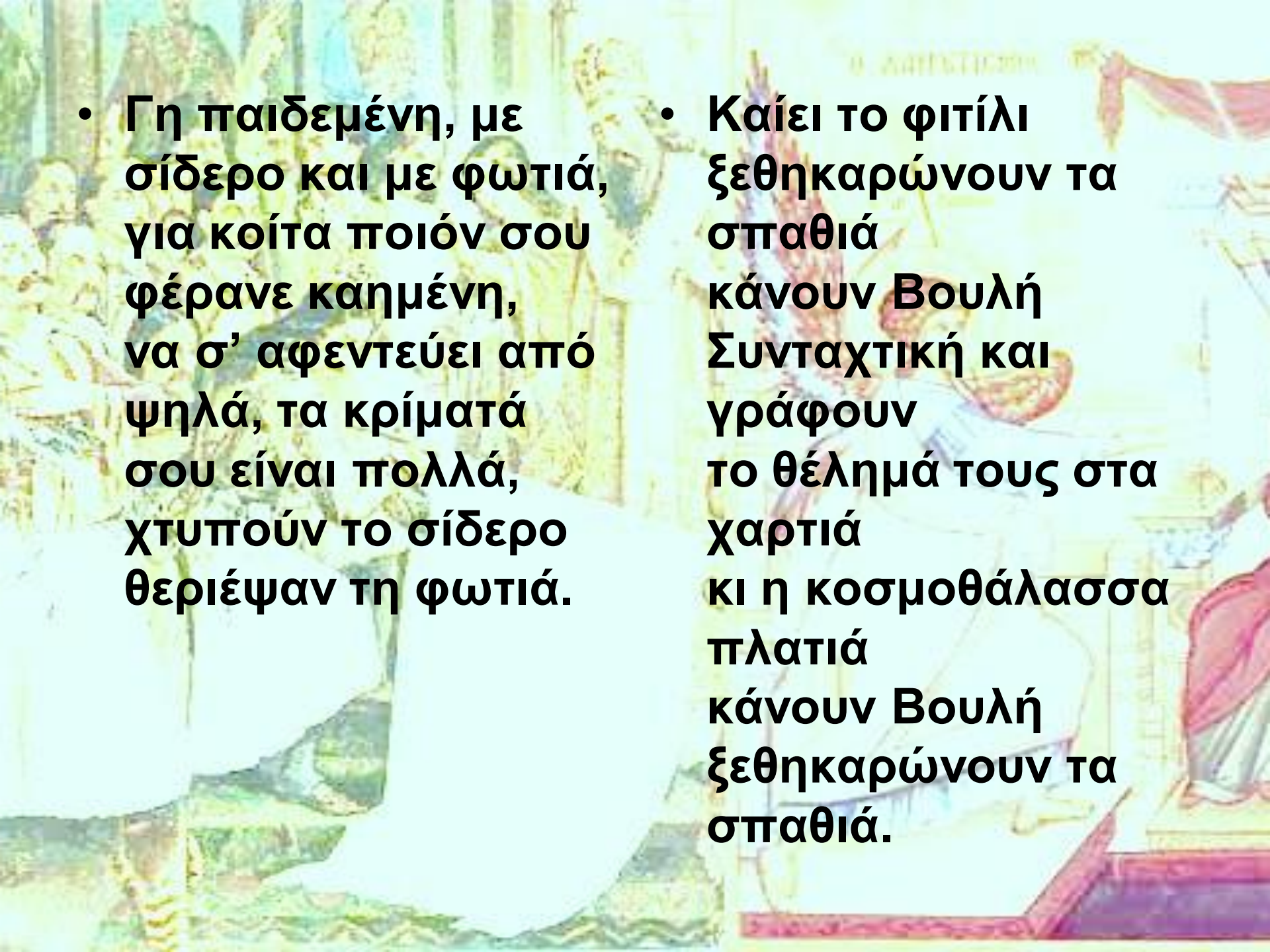
- **Φίλοι κι αδέρφια,
μανάδες, γέροι και
παιδιά,
στα παραθύρια
βγείτε και θωρείτε
ποιοι περπατούν
στα σκοτεινά
και σεριανούν μες
τα στενά
φίλοι κι αδέρφια,
μανάδες, γέροι και
παιδιά.**

- **γράφουν σημάδια,
μηνύματα στο
βασιλιά,
σαν δε φωνάξεις,
έβγα να το γράψεις
να μη σ' ακούσουν
τα σκυλιά,
βγάλε φωνή χωρίς
μιλιά,
σημάδια και
μηνύματα στο
βασιλιά**

- Ήταν στρατιώτες,
καπεταναίοι λαϊκοί,
όρκο σταυρώσαν
βάλαν στο σπαθί
τους,
η λευτεριά να μη
χαθεί,
όρκο σταυρώσαν
στο σπαθί,
καπεταναίοι
στρατιώτες λαϊκοί.

- Κι όπου φοβάται,
φωνή ν' ακούει απ'
το λαό,
σ' έρημο τόπο ζει
και βασιλεύει
κάστρο φυλάει
ερημικό
έχει το φόβο
φυλαχτό
όπου φωνή φοβάται
ν' ακούει απ' το
λαό.

- Γη παιδεμένη, με σίδερο και με φωτιά, για κοίτα ποιόν σου φέρανε καημένη, να σ' αφεντεύει από ψηλά, τα κρίματά σου είναι πολλά, χτυπούν το σίδερο θεριέψαν τη φωτιά.

- Καίει το φιλί ξεθηκάρωνουν τα σπαθιά κάνουν Βουλή Συνταχτική και γράφουν το θέλημά τους στα χαρτιά κι η κοσμοθάλασσα πλατιά κάνουν Βουλή ξεθηκάρωνουν τα σπαθιά.

- Τρεις του Σεπτέμβρη, μανάδες, γέροι και παιδιά, στα παραθύρια βγείτε και θωρείτε τι φέρνουνε στο βασιλιά βαθιά γραμμένο στα χαρτιά τρεις του Σεπτέμβρη μάνες, γέροι και παιδιά.

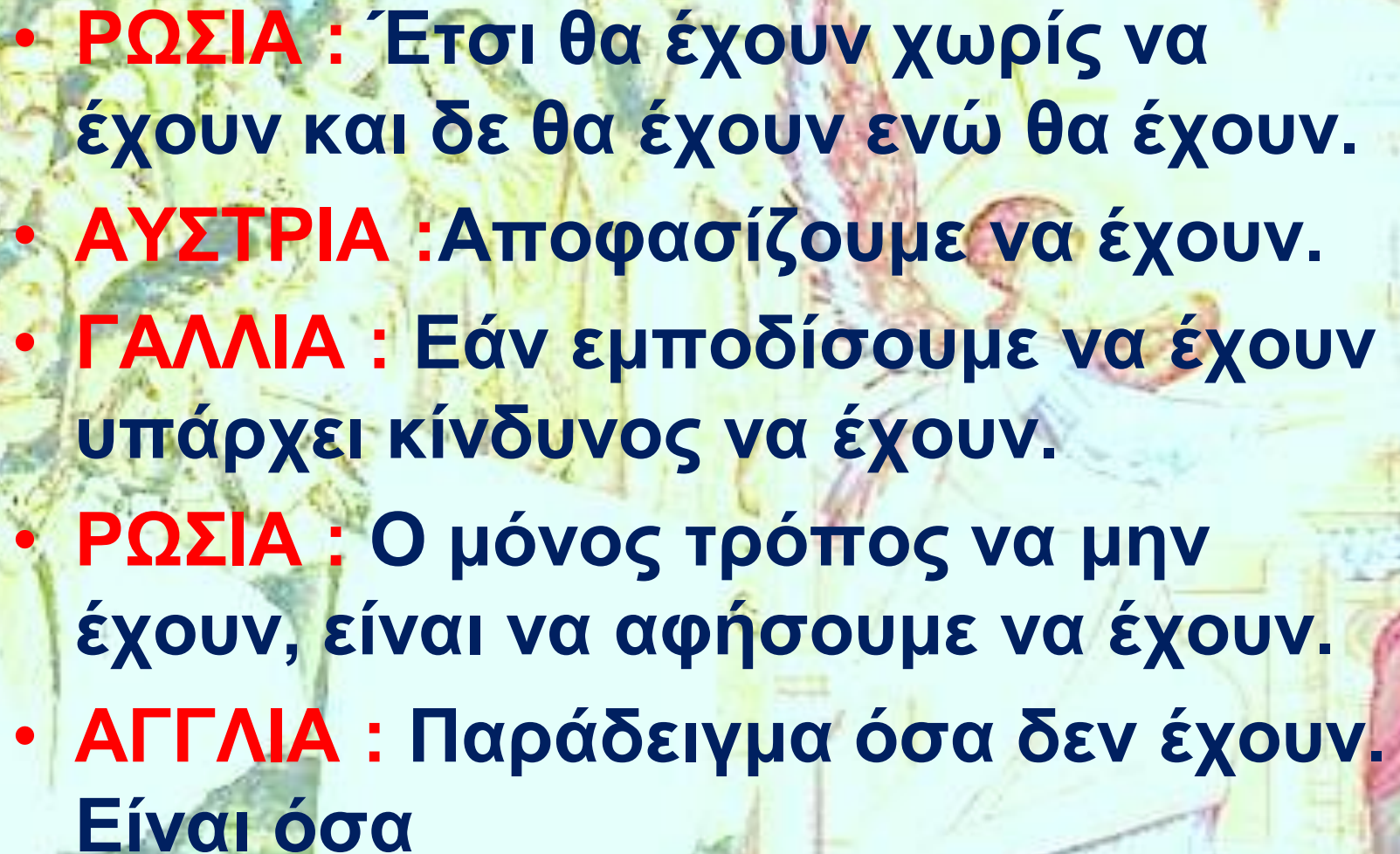
ΣΚΗΝΗ 12^η: ΜΕΤΑΛΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ Β'

- **ΑΓΓΛΙΑ** : Να έχουν Σύνταγμα ή να μην έχουν ;
- **ΡΩΣΙΑ** : Αφού δεν είχαν γιατί να έχουν ;
- **ΑΥΣΤΡΙΑ** : Θα τους παρέσυραν αυτοί που έχουν !
(κοιτάζει απειλητικά προς τη Γαλλία)
- **ΑΓΓΛΙΑ** : Να αρκεστούν εις αυτά που έχουν !
- **ΓΑΛΛΙΑ** : Δεν είναι και ώριμοι για να το έχουν !
- **ΡΩΣΙΑ** : Είναι κι ανώριμοι για να το έχουν.
- **ΓΑΛΛΙΑ** : Για το καλό τους ας μην το έχουν.
- **ΑΓΓΛΙΑ** : Δεν επιτρέπεται να το έχουν.
- **ΑΥΣΤΡΙΑ** : Αποφασίζουμε να μην το έχουν.

-
- **ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ** : Να μην το έχουν.
ΑΓΓΛΙΑ : Αγγλία
ΓΑΛΛΙΑ : Γαλλία
ΑΥΣΤΡΙΑ : Αυστρία
ΡΩΣΙΑ : Ρωσία
ΑΓΓΛΙΑ : Κοσμοκρατία
ΓΑΛΛΙΑ : Κεφαλαιοκρατία
ΑΥΣΤΡΙΑ : Τρομοκρατία
ΡΩΣΙΑ : Τσαροκρατία
 - **ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ** : Ιερά Συμμαχία

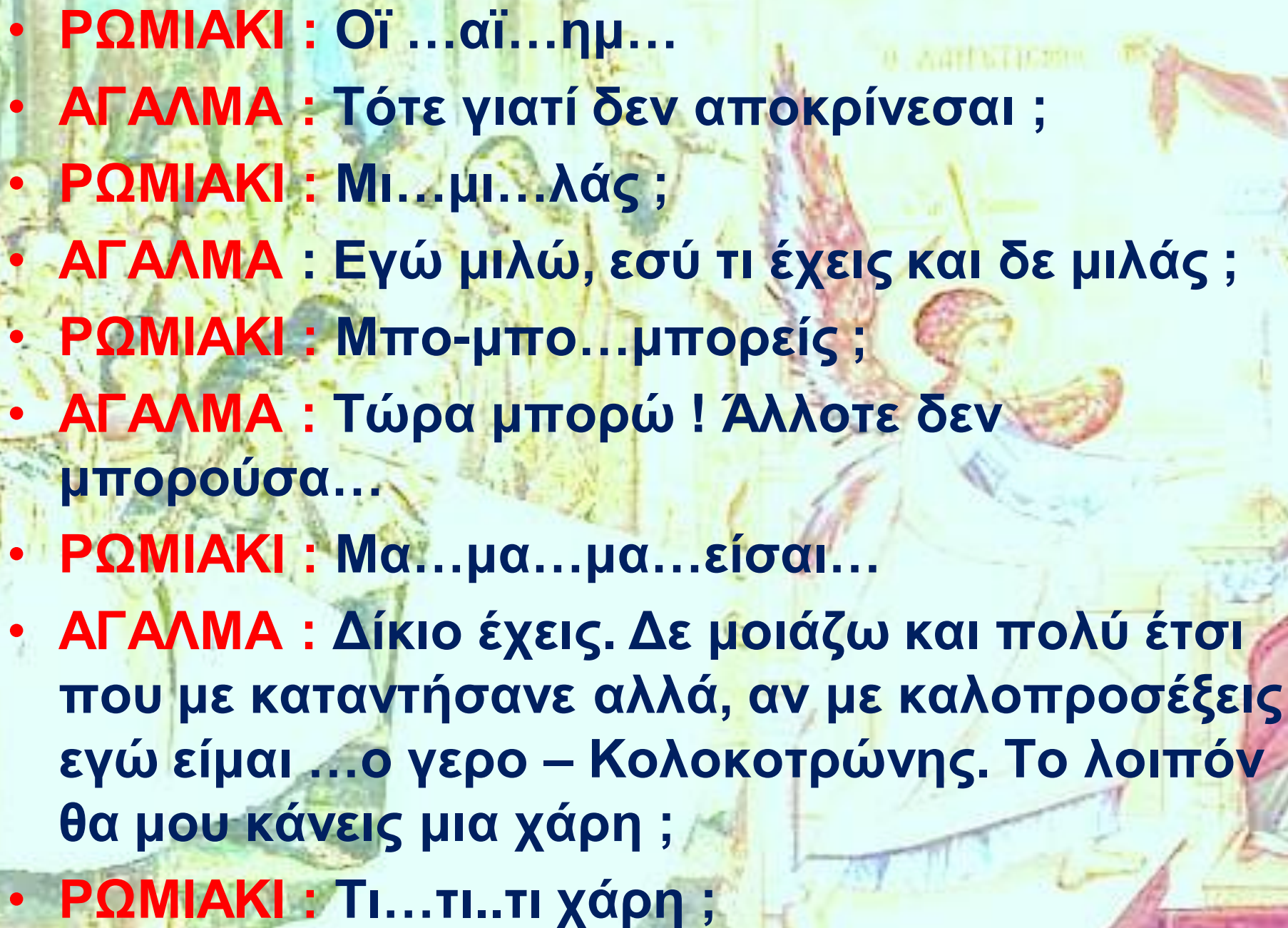
-
- **Και ... (τραγουδούν και χορεύουν)
Είμαστε τέσσερις δυνάμεις
Με καθήκοντα υψηλά
Η Ευρώπη να μην πάθει
από των μικρών τα λάθη
Τρα λα λα λα λα λα**

-
- **ΑΓΓΛΙΑ** : Και αν επιμένουν να το έχουν ;
 - **ΓΑΛΛΙΑ** : Και αν το έχουν χωρίς να το έχουν ;
 - **ΑΥΣΤΡΙΑ** : Τι εννοείτε έχουν - δεν έχουν ;
 - **ΓΑΛΛΙΑ** : Εάν νομίζουν ότι το έχουν και εις την ουσία δεν το έχουν !
 - **ΑΓΓΛΙΑ** : Αυτοί θα χαίρουν πως το έχουν και μεις θα ξέρουμε πως δεν το έχουν !
αφήσαμε να έχουν.

-
- **ΡΩΣΙΑ** : Έτσι θα έχουν χωρίς να έχουν και δε θα έχουν ενώ θα έχουν.
 - **ΑΥΣΤΡΙΑ** : Αποφασίζουμε να έχουν.
 - **ΓΑΛΛΙΑ** : Εάν εμποδίσουμε να έχουν υπάρχει κίνδυνος να έχουν.
 - **ΡΩΣΙΑ** : Ο μόνος τρόπος να μην έχουν, είναι να αφήσουμε να έχουν.
 - **ΑΓΓΛΙΑ** : Παράδειγμα όσα δεν έχουν. Είναι όσα

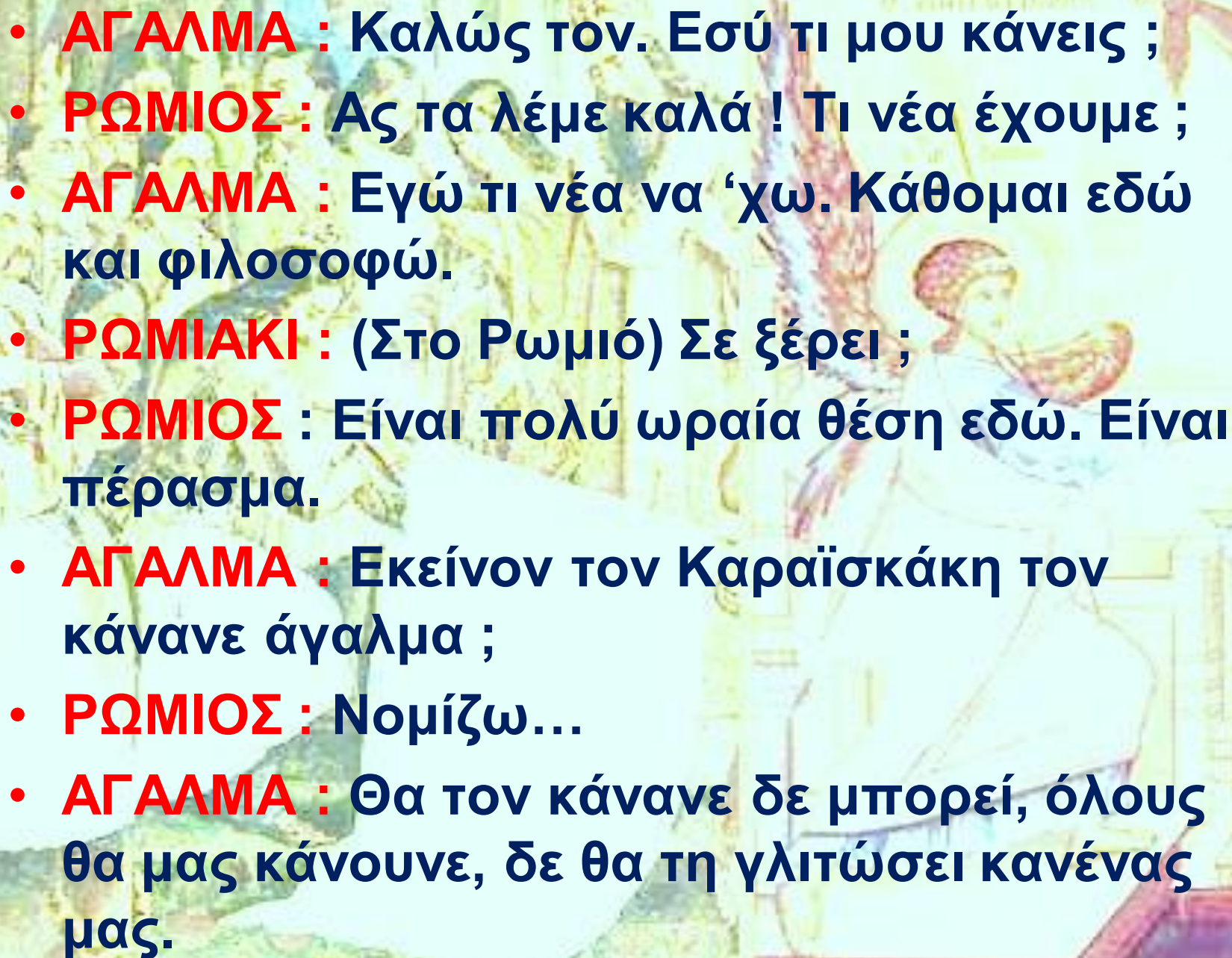
ΣΚΗΝΗ 13^η: ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ

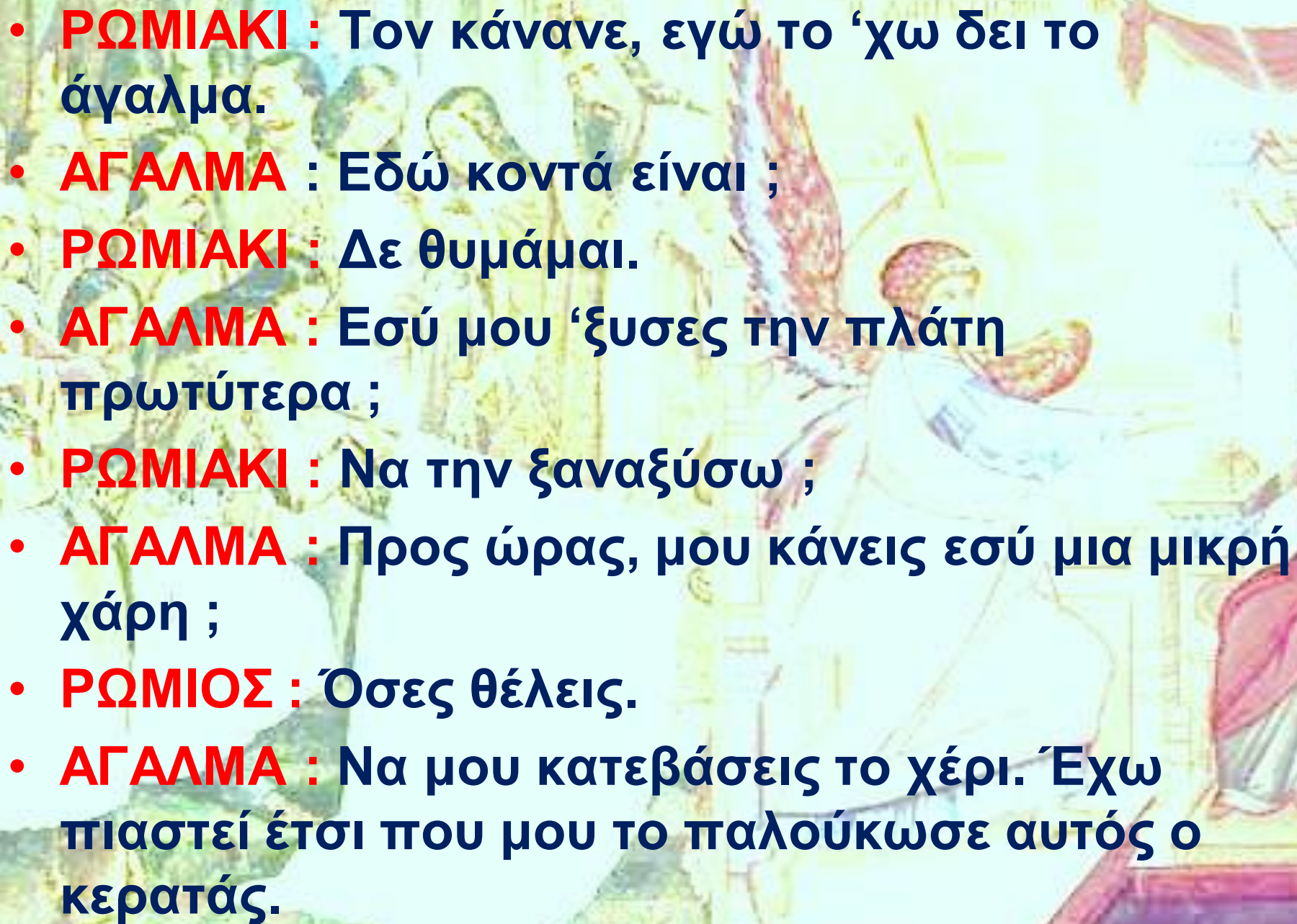
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Ε, εσύ
(Το Ρωμιάκι ψάχνει να βρει ποιος μίλησε)
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Έει, εσένα μιλάω !
(Το Ρωμιάκι συνεχίζει να ψάχνει)
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Από δω γύρνα
(Το Ρωμιάκι καταλαβαίνει ότι το άγαλμα μιλάει και παγώνει)
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Θα μου κάνεις μια χάρη ;
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Αμ...αμ...η...ο...
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Κωφάλαλο είσαι βρε κακόμοιρο

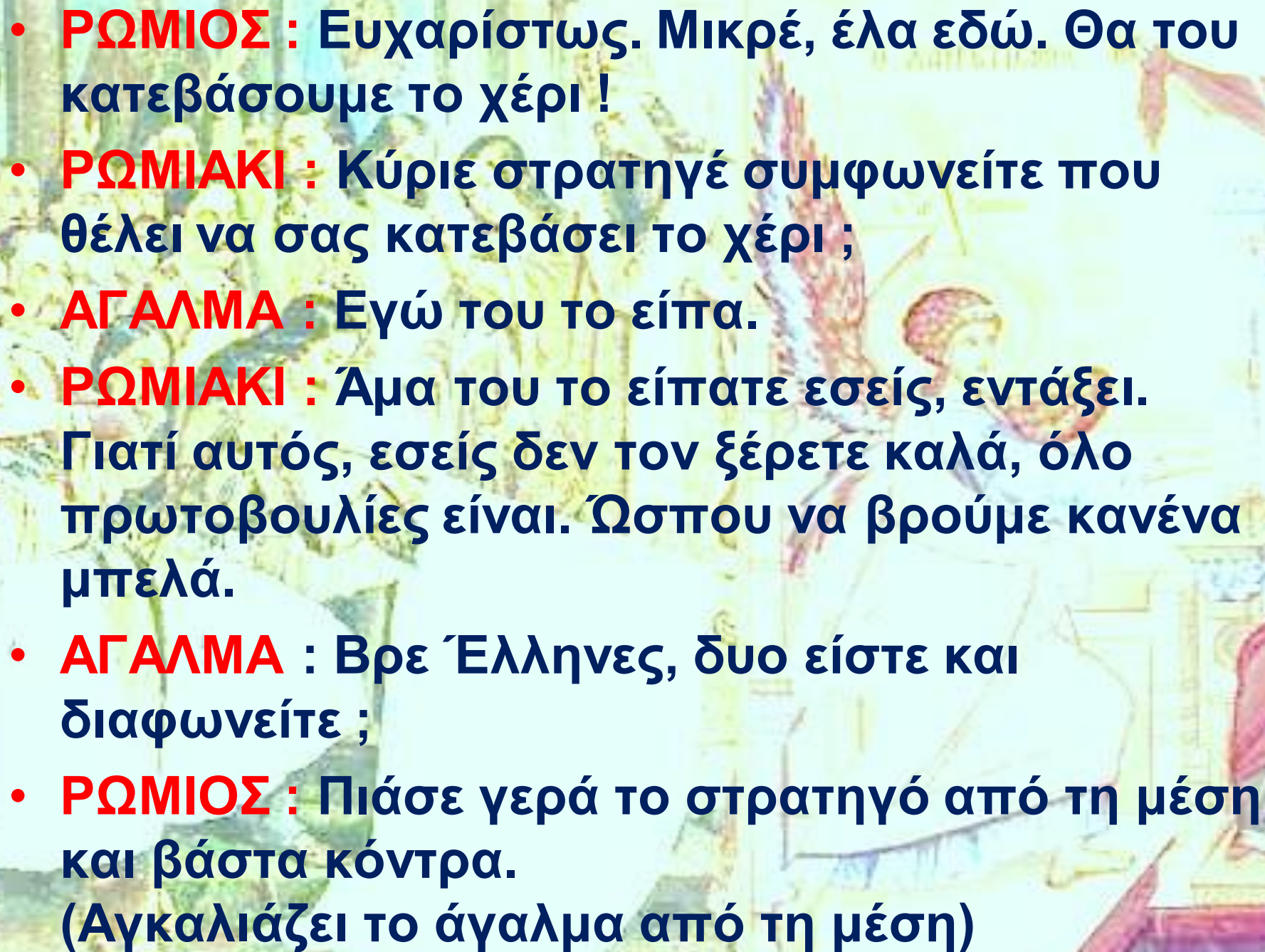
-
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Οϊ ...αϊ...ημ...
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Τότε γιατί δεν αποκρίνεσαι ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Μι...μι...λάς ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Εγώ μιλώ, εσύ τι έχεις και δε μιλάς ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Μπο-μπο...μπορείς ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Τώρα μπορώ ! Άλλοτε δεν μπορούσα...
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Μα...μα...μα...είσαι...
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Δίκιο έχεις. Δε μοιάζω και πολύ έτσι που με καταντήσανε αλλά, αν με καλοπροσέξεις εγώ είμαι ...ο γερο – Κολοκοτρώνης. Το λοιπόν θα μου κάνεις μια χάρη ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Τι...τι..τι χάρη ;

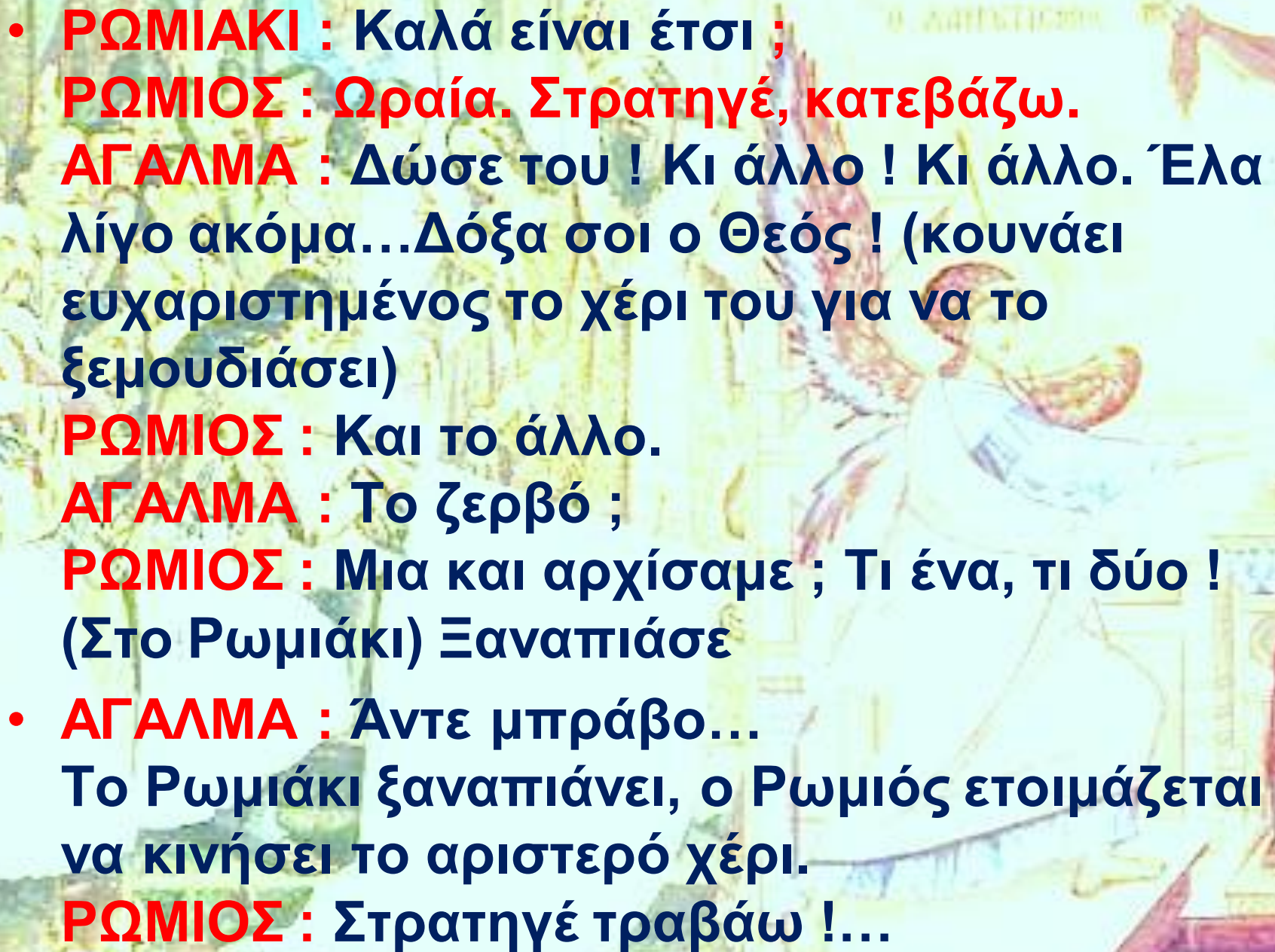
- **ΑΓΑΛΜΑ :** Θα μου ξύσεις λίγο την πλάτη ; Έχω μια φαγούρα που μ' έχει αλαλιάσει !...
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ :** Την πλάτη ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ :** Ναι μπράβο ! Έτσι που μου βάλει τα χέρια αυτός ο μαγκούφης ούτε να ξυστώ δεν μπορώ...
- (Το Ρωμιάκι πάει από πίσω για να του ξύσει την πλάτη)
- **ΡΩΜΙΑΚΙ :** Εδώ ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ :** Ναι μπράβο...Ααααα...Αααααα...ΑαααααααααααΤη ν ευχή μου να έχεις.
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ :** Φτάνει ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ :** Άντε ευχαριστώ κι άμα περνάς από δω να με θυμάσαι

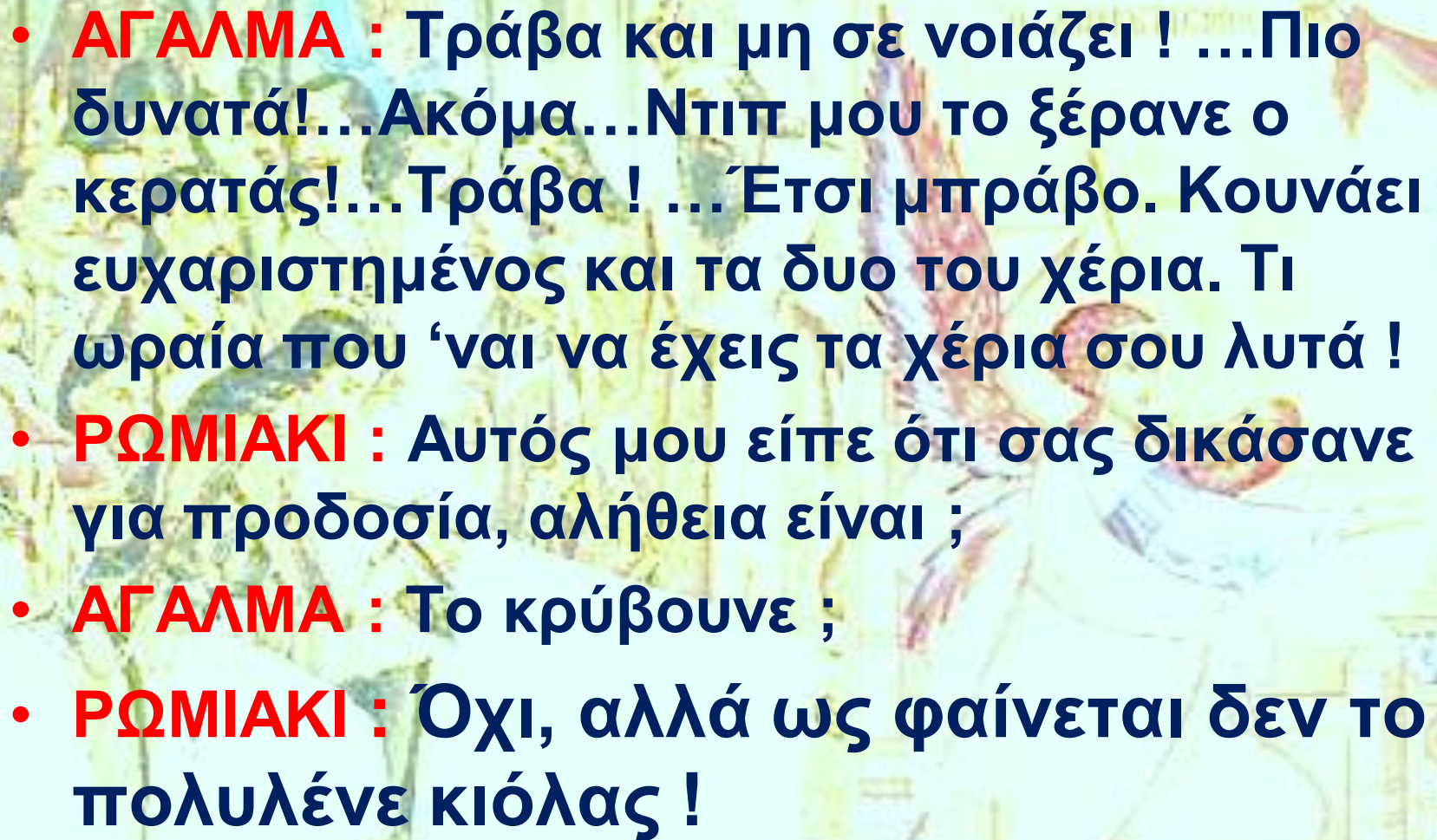
-
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Έλα γρήγορα (τον τραβάει)
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Τι τρέχει ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Μιλάει...
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Ποιος μιλάει ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Δε με πιστεύεις ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Που με πας ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Ο...το...(τον έχει φέρει κοντά στο άγαλμα)...Μιλάει !...
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : (Ευχαριστημένος) Σοβαρά ;
(απλώνει το χέρι ψηλά και κάνει χειραψία με το άγαλμα) Τα σέβη μου στρατηγέ, τι μου κάνετε ;

-
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Καλώς τον. Εσύ τι μου κάνεις ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Ας τα λέμε καλά ! Τι νέα έχουμε ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Εγώ τι νέα να ‘χω. Κάθομαι εδώ και φιλοσοφώ.
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : (Στο Ρωμιό) Σε ξέρει ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Είναι πολύ ωραία θέση εδώ. Είναι πέρασμα.
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Εκείνον τον Καραϊσκάκη τον κάνανε άγαλμα ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Νομίζω...
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Θα τον κάνανε δε μπορεί, όλους θα μας κάνουνε, δε θα τη γλιτώσει κανένας μας.

-
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Τον κάνανε, εγώ το 'χω δει το άγαλμα.
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Εδώ κοντά είναι ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Δε θυμάμαι.
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Εσύ μου 'ξυσες την πλάτη πρωτύτερα ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Να την ξαναξύσω ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Προς ώρας, μου κάνεις εσύ μια μικρή χάρη ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Όσες θέλεις.
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Να μου κατεβάσεις το χέρι. Έχω πιαστεί έτσι που μου το παλούκωσε αυτός ο κερατάς.

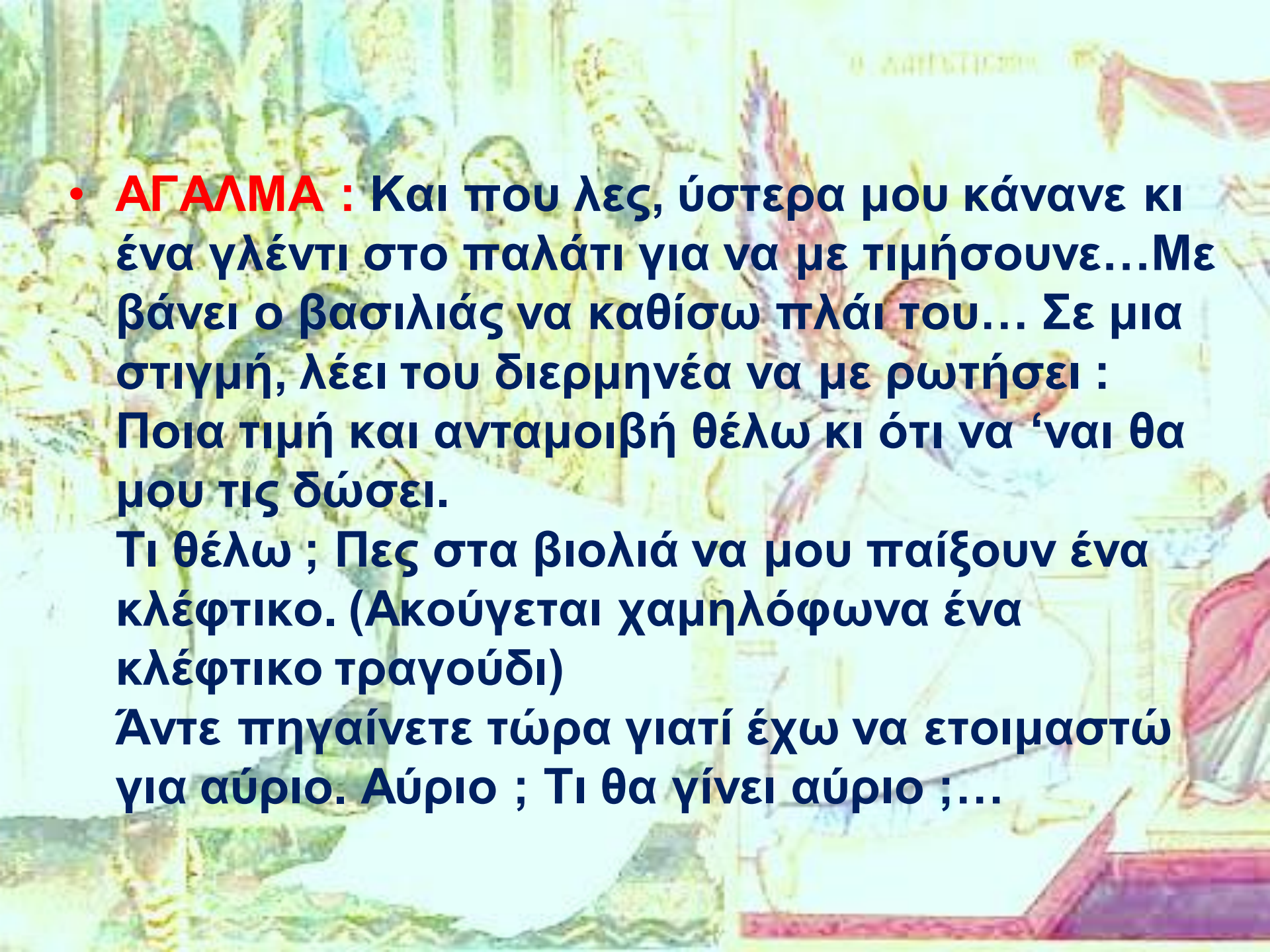
-
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Ευχαρίστως. Μικρέ, έλα εδώ. Θα του κατεβάσουμε το χέρι !
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Κύριε στρατηγέ συμφωνείτε που θέλει να σας κατεβάσει το χέρι ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Εγώ του το είπα.
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Άμα του το είπατε εσείς, εντάξει. Γιατί αυτός, εσείς δεν τον ξέρετε καλά, όλο πρωτοβουλίες είναι. Όσπου να βρούμε κανένα μπελά.
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Βρε Έλληνες, δυο είστε και διαφωνείτε ;
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Πιάσε γερά το στρατηγό από τη μέση και βάστα κόντρα.
(Αγκαλιάζει το άγαλμα από τη μέση)

-
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Καλά είναι έτσι ;
ΡΩΜΙΟΣ : Ωραία. Στρατηγέ, κατεβάζω.
ΑΓΑΛΜΑ : Δώσε του ! Κι άλλο ! Κι άλλο. Έλα λίγο ακόμα...Δόξα σοι ο Θεός ! (κουνάει ευχαριστημένος το χέρι του για να το ξεμουδιάσει)
ΡΩΜΙΟΣ : Και το άλλο.
ΑΓΑΛΜΑ : Το ζερβό ;
ΡΩΜΙΟΣ : Μια και αρχίσαμε ; Τι ένα, τι δύο ! (Στο Ρωμιάκι) Ξαναπιάσε
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Άντε μπράβο...
Το Ρωμιάκι ξαναπιάνει, ο Ρωμιός ετοιμάζεται να κινήσει το αριστερό χέρι.
ΡΩΜΙΟΣ : Στρατηγέ τραβάω !...

-
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Τράβα και μη σε νοιάζει ! ...Πιο δυνατά!...Ακόμα...Ντιπ μου το ξέρανε ο κερατάς!...Τράβα ! ... Έτσι μπράβο. Κουνάει ευχαριστημένος και τα δυο του χέρια. Τι ωραία που 'ναι να έχεις τα χέρια σου λυτά !
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Αυτός μου είπε ότι σας δικάσανε για προδοσία, αλήθεια είναι ;
 - **ΑΓΑΛΜΑ** : Το κρύβουνε ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Όχι, αλλά ως φαίνεται δεν το πολυλένε κιόλας !

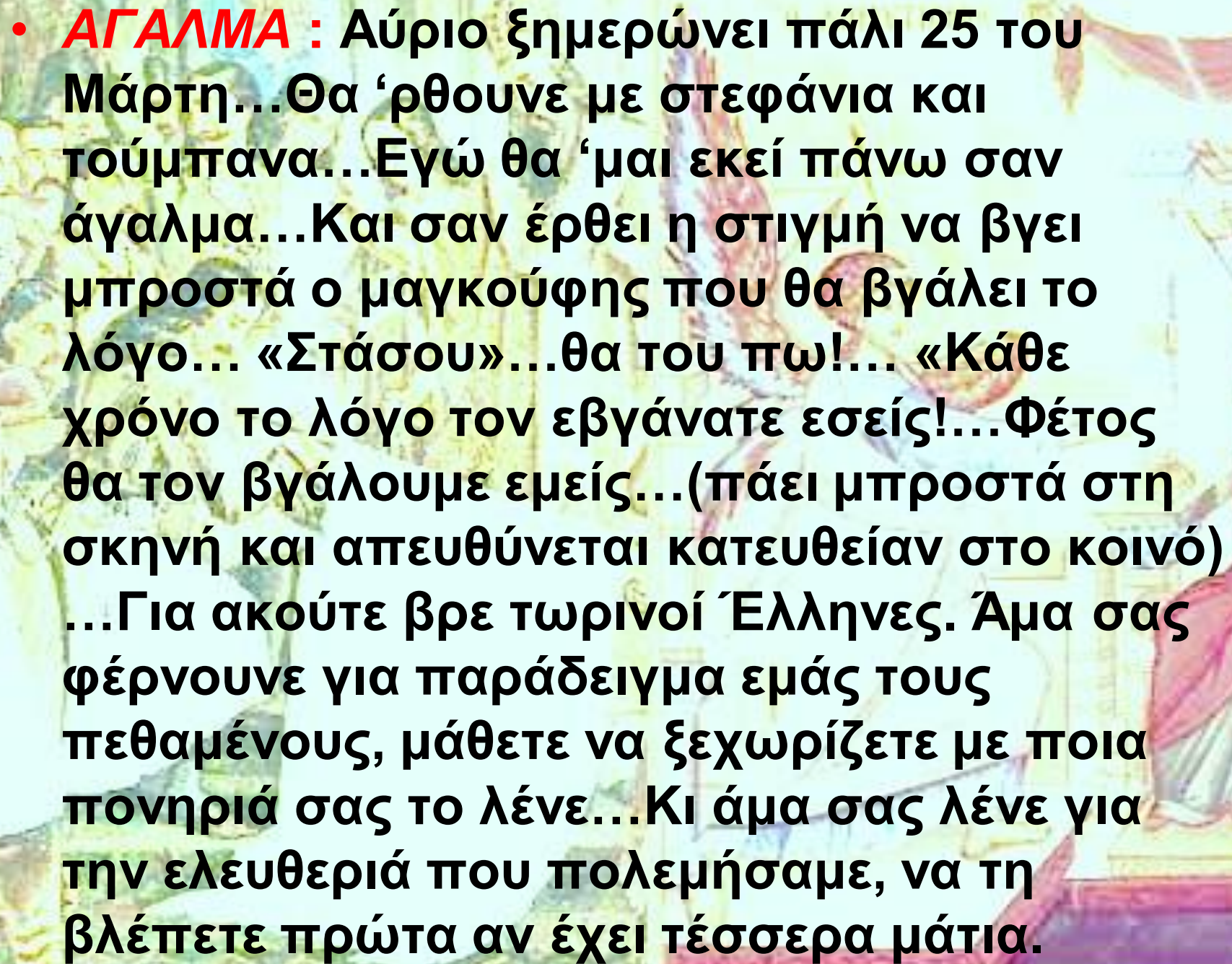
• **ΑΓΑΛΜΑ :** Ρεζιλίκια ! Για σκέψου να δεις...Εμένα με 45 χρόνους στον πόλεμο με βγάνουν προδότη. Αλλά τέλος πάντων ειρήνη είχαμε, εχθρούς είχα, εξουσία ήτανε. Το καταλαβαίνω. Αλλά το να μπορεί να δίνει χάρη στους γερόντους Πλαπούτα και Κολοκοτρώνη, ένα σχολιαρούδι που 'ρθε ψες από τη Μπαυαρία με διαλογή των ξένων (ειρωνικά) «Όθων βασιλεύς των Ελλήνων», αυτό δεν το κατάπια ούτε πεθαμένος...(γελάει) Βρε τι γέλιο κάνω πεθαμένος άνθρωπος, ο Θεός να με συγχωρέσει !...

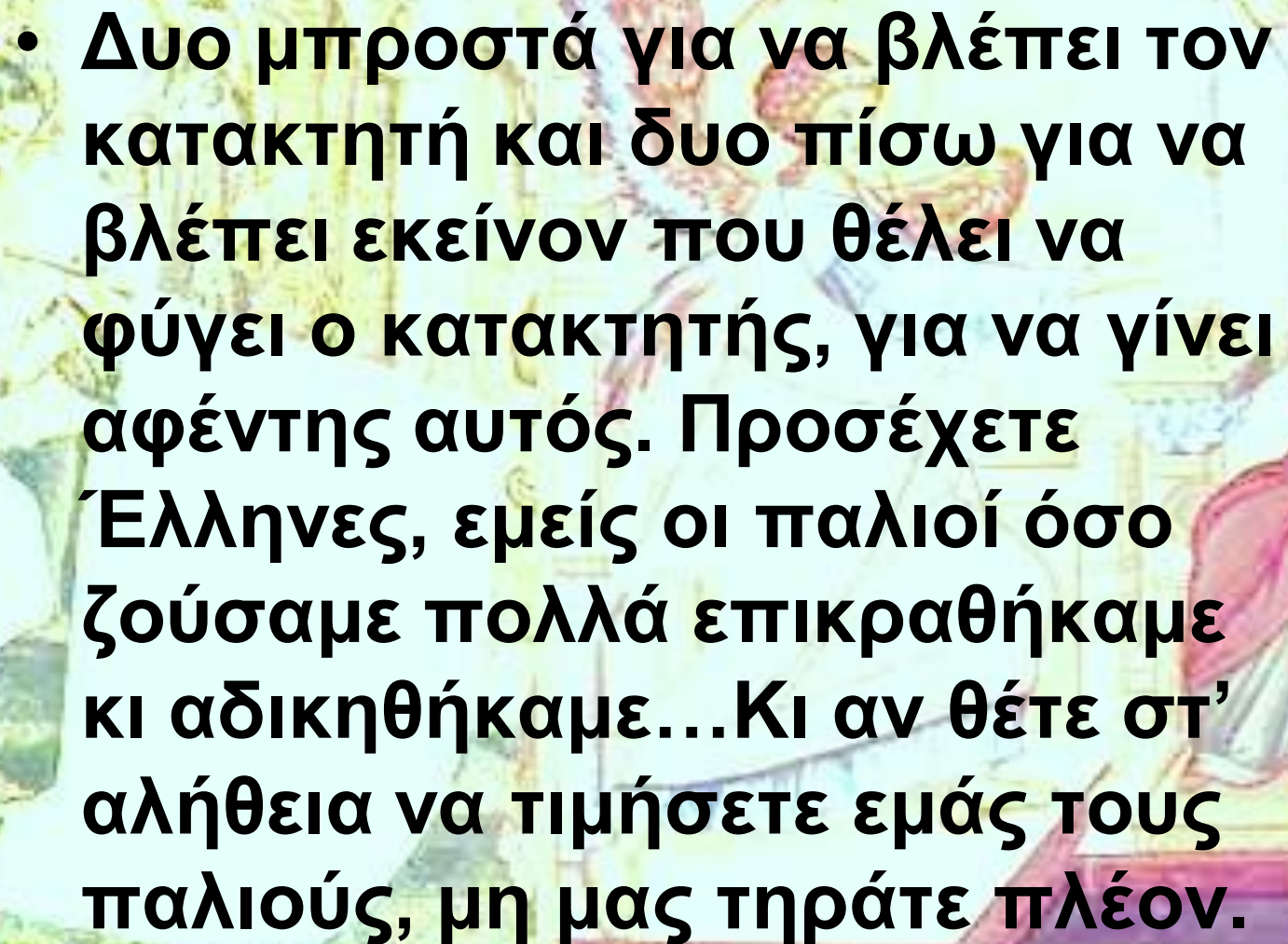
• **ΡΩΜΙΟΣ :** Κι ύστερα...

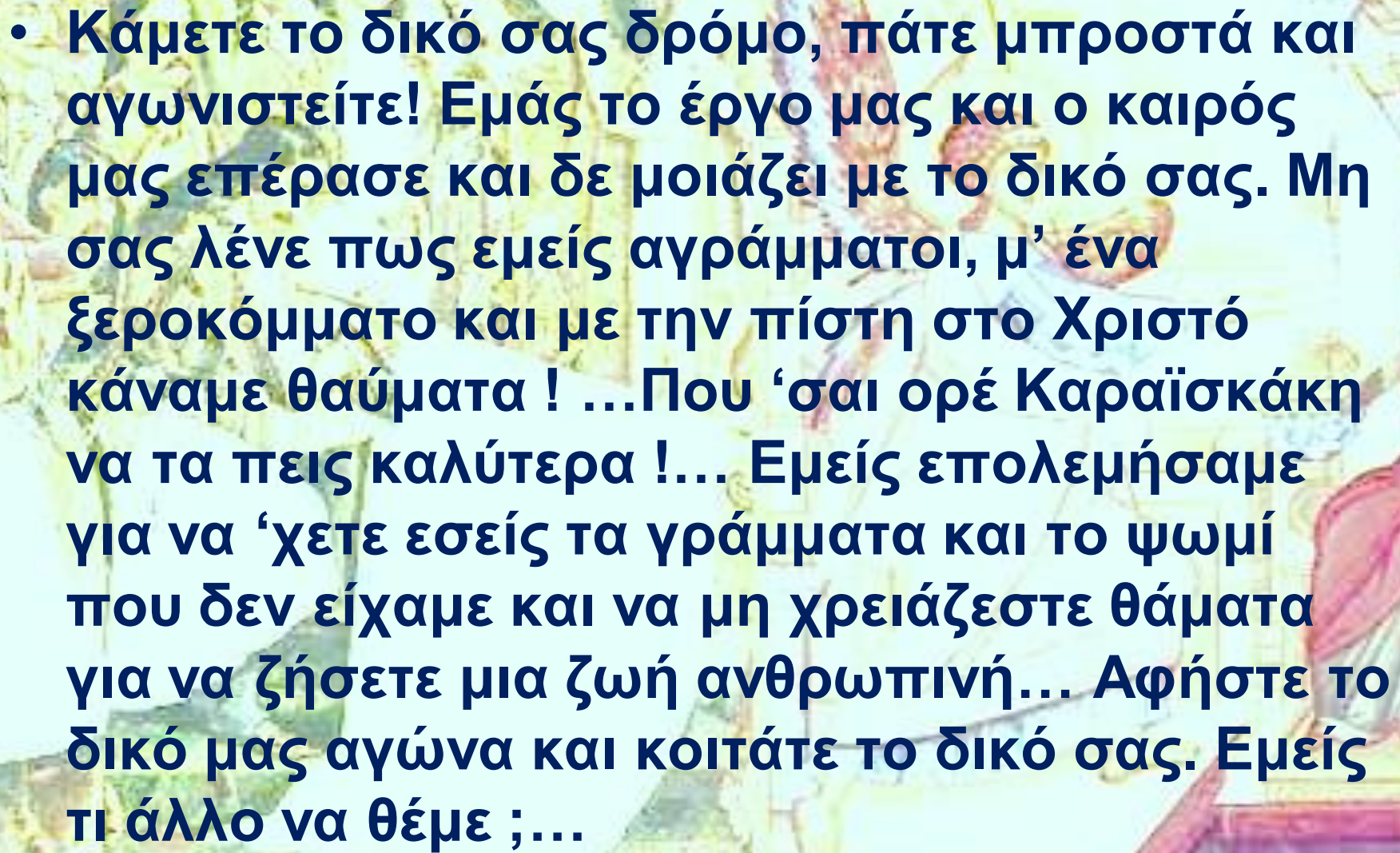
-
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Και που λες, ύστερα μου κάνουνε κι ένα γλέντι στο παλάτι για να με τιμήσουνε... Με βάνει ο βασιλιάς να καθίσω πλάι του... Σε μια στιγμή, λέει του διερμηνέα να με ρωτήσει : Ποια τιμή και ανταμοιβή θέλω κι ότι να 'ναι θα μου τις δώσει.

Τι θέλω ; Πες στα βιολιά να μου παίξουν ένα κλέφτικο. (Ακούγεται χαμηλόφωνα ένα κλέφτικο τραγούδι)

Άντε πηγαίνετε τώρα γιατί έχω να ετοιμαστώ για αύριο. Αύριο ; Τι θα γίνει αύριο ;...

-
- **ΑΓΑΛΜΑ** : Αύριο ξημερώνει πάλι 25 του Μάρτη...Θα 'ρθουνε με στεφάνια και τούμπανα...Εγώ θα 'μαι εκεί πάνω σαν άγαλμα...Και σαν έρθει η στιγμή να βγει μπροστά ο μαγκούφης που θα βγάλει το λόγο... «Στάσου»...θα του πω!... «Κάθε χρόνο το λόγο τον εβγάνατε εσείς!...Φέτος θα τον βγάλουμε εμείς...(πάει μπροστά στη σκηνή και απευθύνεται κατευθείαν στο κοινό) ...Για ακούτε βρε τωρινοί Έλληνες. Άμα σας φέρνουνε για παράδειγμα εμάς τους πεθαμένους, μάθετε να ξεχωρίζετε με ποια πονηριά σας το λένε...Κι άμα σας λένε για την ελευθεριά που πολεμήσαμε, να τη βλέπετε πρώτα αν έχει τέσσερα μάτια.

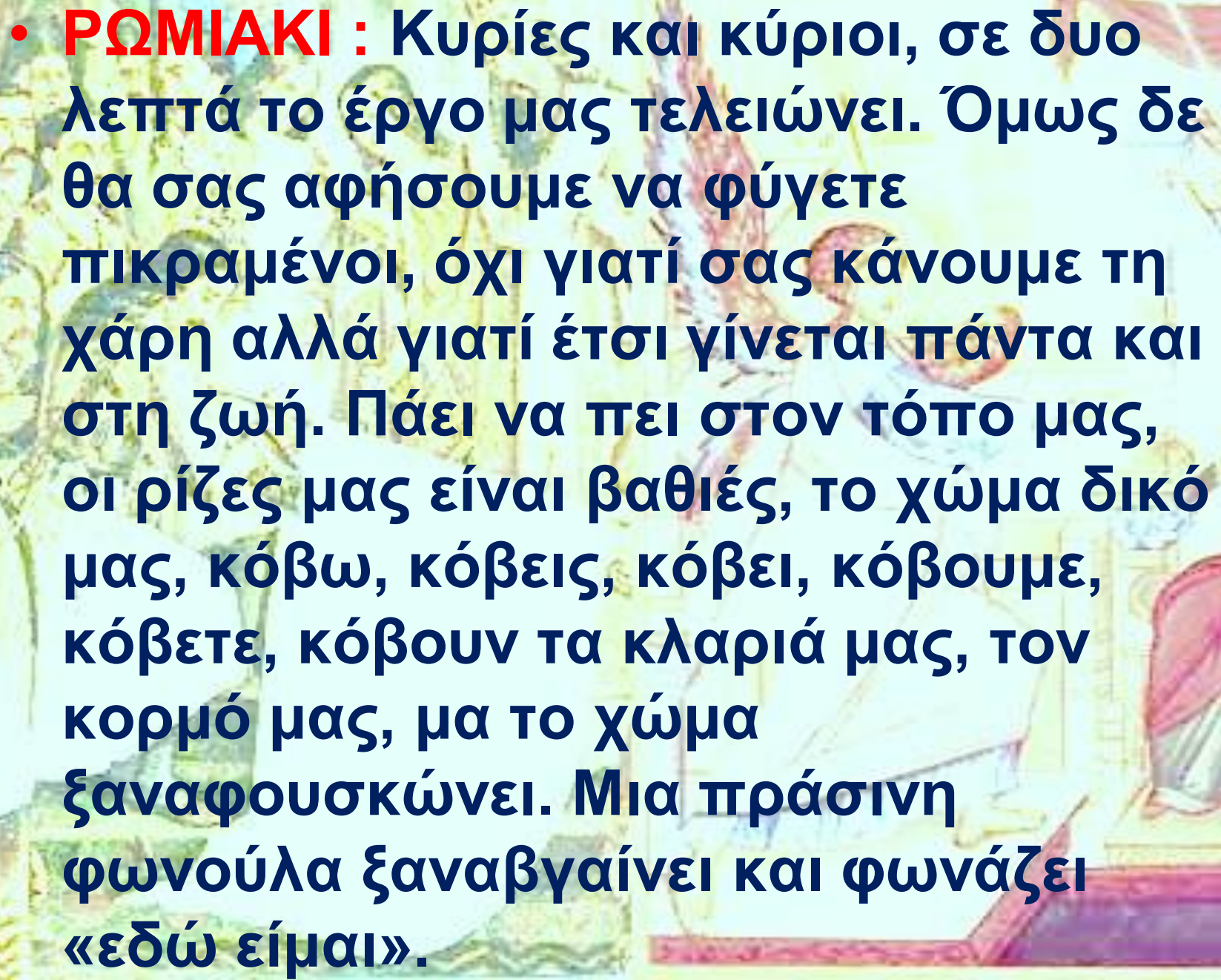
-
- **Δυο μπροστά για να βλέπει τον κατακτητή και δυο πίσω για να βλέπει εκείνον που θέλει να φύγει ο κατακτητής, για να γίνει αφέντης αυτός. Προσέχετε Έλληνες, εμείς οι παλιοί όσο ζούσαμε πολλά επικραθήκαμε κι αδικηθήκαμε...Κι αν θέτε στ' αλήθεια να τιμήσετε εμάς τους παλιούς, μη μας τηράτε πλέον.**

-
- **Κάμετε το δικό σας δρόμο, πάτε μπροστά και αγωνιστείτε! Εμάς το έργο μας και ο καιρός μας επέρασε και δε μοιάζει με το δικό σας. Μη σας λένε πως εμείς αγράμματοι, μ' ένα ξεροκόμματο και με την πίστη στο Χριστό κάναμε θαύματα ! ...Που 'σαι ορέ Καραϊσκάκη να τα πεις καλύτερα !... Εμείς επολεμήσαμε για να 'χετε εσείς τα γράμματα και το ψωμί που δεν είχαμε και να μη χρειάζεστε θάματα για να ζήσετε μια ζωή ανθρωπινή... Αφήστε το δικό μας αγώνα και κοιτάτε το δικό σας. Εμείς τι άλλο να θέμε ;...**

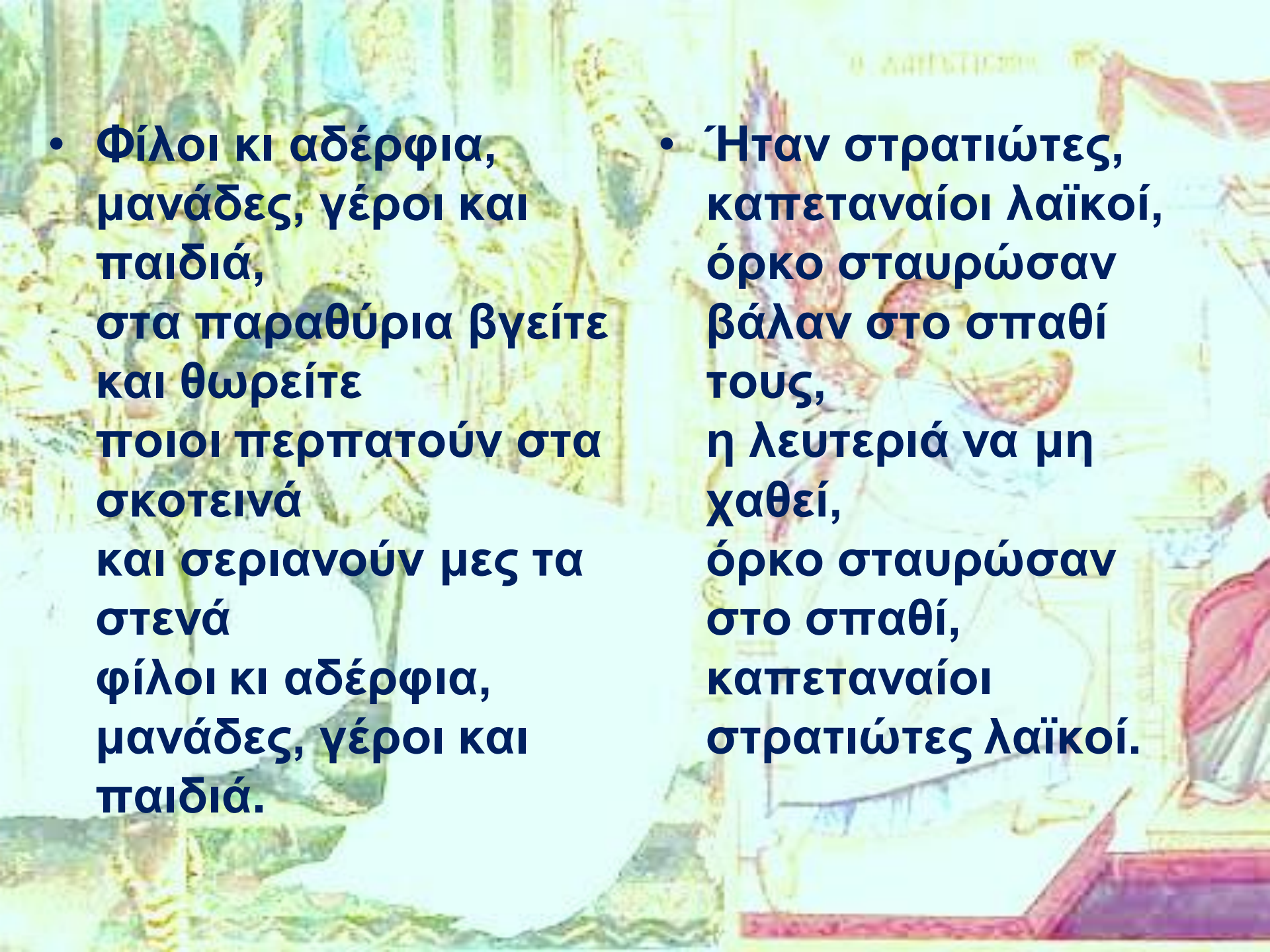
ΣΚΗΝΗ 14^η: ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Εκείνο λοιπόν τον καιρό, όπως σε κάθε δύσκολο καιρό, ήταν πολλοί εκείνοι που βγήκαν απ' το πετσί τους. Άνθρωποι που δεν τους έπιανε το μάτι σου, παίρναν το βουνό μ' ένα ντουφέκι στο χέρι. Με το τίποτα, ο Γιάννης, ο Τάσος, ο Μανόλης, η Λένω, η Δέσπω, αυτή η σιωπηλή στρατιά, αυτοί οι ωραίοι δικοί μας, σπρώχναν για καλά τον καιρό προς την ελευθερία και την ειρήνη. Για μια ελευθερία που πριν έρθει φαινότανε τόσο πλατιά. Και για μια ειρήνη που ακόμα γι' αυτήν αγωνιζόμαστε.

-
- **ΡΩΜΙΟΣ** : Σαν πολύ δεν ωρίμασες μέσα σε μια παράσταση ;
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Σ' έχασα !
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Έχουμε δουλειές, πρέπει να πηγαίνουμε
 - **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Πάρε με μαζί σου...
 - **ΡΩΜΙΟΣ** : Πάμε για δύσκολες δουλειές.

-
- **ΡΩΜΙΑΚΙ** : Κυρίες και κύριοι, σε δυο λεπτά το έργο μας τελειώνει. Όμως δε θα σας αφήσουμε να φύγετε πικραμένοι, όχι γιατί σας κάνουμε τη χάρη αλλά γιατί έτσι γίνεται πάντα και στη ζωή. Πάει να πει στον τόπο μας, οι ρίζες μας είναι βαθιές, το χώμα δικό μας, κόβω, κόβεις, κόβει, κόβουμε, κόβετε, κόβουν τα κλαριά μας, τον κορμό μας, μα το χώμα ξαναφουσκώνει. Μια πράσινη φωνούλα ξαναβγαίνει και φωνάζει «εδώ είμαι».

- **ΡΩΜΙΟΣ :** Καταπιαστήκαμε με κάτι δύσκολο. Καλέσαμε την τρέλα για βοηθό αλλιώς δεν τα βγάζαμε πέρα. τρέμαμε μ' αυτό που αγγίζαμε και τρέμουμε ακόμα. Όμως αυτό που θέλαμε ήταν να 'ρθείτε στην παράστασή μας και να μη φύγετε αδιάφοροι. Να βρείτε ψεγάδια να μας κρίνετε αλλά να μη φύγετε αδιάφοροι. Κι αν σας κακοκαρδίσαμε ή αν σας κάναμε να γελάσετε με πράγματα που δεν έπρεπε, είναι γιατί διαλέξαμε το φαρδύ το δρόμο. Εκεί που η ζωή είναι χύμα. Το αστείο, το σοβαρό, τα όσια και τα ιερά, ο άγιος και ο θεομπαίχτης. Το τύμπανο σταματά απότομα και όλος ο θίασος μπαίνει στη σκηνή και τραγουδά

-
- **Φίλοι κι αδέρφια,
μανάδες, γέροι και
παιδιά,
στα παραθύρια βγείτε
και θωρείτε
ποιοι περπατούν στα
σκοτεινά
και σεριανούν μες τα
στενά
φίλοι κι αδέρφια,
μανάδες, γέροι και
παιδιά.**

- **Ήταν στρατιώτες,
καπεταναίοι λαϊκοί,
όρκο σταυρώσαν
βάλαν στο σπαθί
τους,
η λευτεριά να μη
χαθεί,
όρκο σταυρώσαν
στο σπαθί,
καπεταναίοι
στρατιώτες λαϊκοί.**

Επεξεργασία διαλόγων
επιμέλεια θεατρικής παράστασης

Νίκη Μποτωνάκη